

Otrdiena ● 2026. gada 24. marts

CENA tirdzniecībā 1,20 EUR

Skvērs pārmaiņu priekšā

9.

Folkloras svētki Upītē

Pirms svētku koncerta. Bērnu folkloras kopas "Upīte" un Baltinavas vidusskolas folkloras kopas audzēkņi ar nepacietību gaidīja, kad varēs doties rotaļās, dziedāt, muzicēt un dejot.

Edgars Gabranovs

20.martā Nemateriālās kultūras mantojuma centrā "Upīte" folkloras svētkos "Pulkā eimu, pulkā teku" bērnu un jauniešu radošās prasmes vērtēja ekspertes no Rīgas. "Visas folkloras kopas saņēma pirmās kategorijas diplomus. Šādu pašu vērtējumu žūrija piešķir arī dejotājiem, muzikantiem un dziedātājiem, kas nodrošina ceļazīmes uz folkloras konkursu fināliem 25.aprīlī Rīgā," lepojas svētku vadītājs Andris Slišāns.

Nemateriālās kultūras mantojuma centra "Upīte" direktors A.Slišāns zināja teikt, ka Kūkovas folkloras novada svētki notiek jau 21.reizi: "Folklorā mūsdienās viennozīmīgi ir populāra. Tiesa, iedzīvotāju skaits sarūk, tāpēc procentuāli samazinās arī bērnu skaits. Jebkurā gadījumā folklorā, ja to kopj ar sirdsdegsmi, sniedz atdevi. Kas ir folklorā? Tu vari gan dziedāt, gan dancot, gan muzicēt, gan rotaļās iet, arī ēst mācīties gatavot. Ar ko jāsāk? Galvenais ir sākt! Piemēram, iemāciet bērniem uztaisīt *buļbu gryusli* (kartupeļu biezeni). Arī tā ir folklorā."

Viņam piekrīt "Pulkā eimu, pulkā teku" programmas vadītāja Māra Melēna, uzsverot, ka folklorā jākopj ikdienā, ne tikai svētku reizēs: "Vienmēr lietoju jēdzienu 'iedzīvināt lietojumā'. Lietot tā, kā tas ir bijis, tā, kā mums šodien der un derēs mūsu bērniem. Ar ko jauniem vecākiem iesākt? Ir daudz iespēju, piemēram, sākot ar šūpuļdziesmām, pasakām, teikām,

sakāmvārdiem, latgaliešu valodu. Katrai idejai ir savs vārds un uzvārds. Upītē tie ir Slišāni vairākās paaudzēs." Horeogrāfe, tradicionālās dejas eksperte Dace Smirnova atklāja, ka ir novadniece, piebilstot, ka svētkos uzstāsies brāja dēli. Lūgta atklāt, vai vērtēt radniekus būs viegli vai grūti, Dace smaidot pavēstīja: "Vislabākās atzīmes būs visiem. Ko visiem novēlu? Lai ir lustīgs prāts, lai sirds sitas valša ritmā, lai kājas danco polkas tempā."

Programmas "Pulkā eimu, pulkā teku" muzikālā vadītāja Dina Liepa pastāstīja, ka, vērtējot bērnu un jauniešu uzstāšanos, īpašu uzmanību pievērš dalībnieku attieksmei pret to, ko dara: "Svarīgi, kā viņi un viņu skolotāji ir sapratuši un izprot tradīcijas. Jebkurā gadījumā mēs esam ļoti laba žūrija – mums svarīgi saskatīt bērnu acīs degsmi un patiku darīt... Ja mēs to ieraugām, tad piedodam visas šķibās notis vai neritmisko lēcīnu. Gribam, lai bērni attīstās un turpina darboties, turklāt konkursos to vislabāk izdarīt. Zinošu pedagogu vadībā viss ir iespējams. Folklorā dzīvos, kamēr vien būs entuziasti."

Un mūspusē tādi ir! Ne velti, atklājot svētkus, A.Slišāns pavēstīja: "Esam tik daudz, cik zālē krēslu." Ne velti kā pirmie dziedātāju konkursā uzstājās brāji Jēkabs un Miķelis Slišāni, viņiem sekoja Kūkovas folkloras novada kopdziesmas "Por upīti dīgu vilku" pirmizrāde. Jāpiebilst, ka neizpalika arī uz ugunskura tapušas zupas baudīšana...

*Turpinājums 7.lpp.

Nākamajā
Padugunī

● **Draugos ar grāmatu kopš bērnības**

legūst Lasišanas vēstneses titulu

● **Sievišķību izpauž dejā**
Saruna ar Kristīni Laizāni

Izsludina kandidātu pieteikšanu

Balvu novada Vēlēšanu komisija izsludina vēlēšanu iecirkņu komisijas locekļu kandidātu pieteikšanu 2026.gada Saeimas vēlēšanām. Kandidātu pieteikšanas termiņš – no 2026.gada 24.marta līdz 2026.gada 24.aprīlim. Tiesības izvirzīt un pieteikt savus pārstāvjus iecirkņa komisijā ir reģistrētām politiskajām partijām vai to apvienības valdes pilnvarotajai personai; Balvu novada Vēlēšanu komisijas loceklim; ne mazāk kā desmit vēlētājiem.

Prezidents tikās ar pašvaldību pārstāvjiem

20.martā Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs Rīgas pili tikās ar Latvijas pašvaldību pārstāvjiem un Latvijas Pašvaldību savienību. Tikšanās laikā Valsts prezidents ar pašvaldību pārstāvjiem pārrunāja

aktualitātes pašvaldībās, kā arī pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda izmaiņas, civilās aizsardzības, uzņēmējdarbības, skolu un slimnīcu tīkla jautājumus. Prezidents uzsvera trīs pamatprioritātes, kuras kopīgiem spēkiem tuvākajos gados ir paveicamas. Pirmkārt, valsts drošības un aizsardzības stiprināšana, sagatavojoties apdraudējumiem gan militāri, gan civilās aizsardzības jomā. Otrkārt, demogrāfija ciešā sasaistē ar skolu tīkla un veselības aprūpes pieejamības jautājumiem, kā arī mājokļu pieejamību. Treškārt, ekonomiskā attīstība un valsts konkurētspēja, kurā nozīmīga daļa ir pašvaldību finansēšanas pieejai, nodokļu politikai un citiem jautājumiem, kuros pašvaldībām un valdībai jāsastrādājas kopīga dialoga ceļā.

Īsziņas

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Nesen Balvu Centrālajā bibliotēkā apmeklēju nodarbinātu par mākslīgo intelektu. Vai mākslīgais intelekts liecina par cilvēces progresu vai regresu, bija grūti spriest pat nodarbinātības vadītājam. Viss atkarīgs no lietošanas mērķa. Ja daudzos darbos un ikdienas dzīvē tas var būt noderīgs palīgs, tad bērnam ar nenobriedušu prātu mākslīgais intelekts var nodarīt pamatīgu kaitējumu. Skolotāji jau tagad sūdzas, ka uzdot mājās uzrakstīt domrakstu vai izveidot prezentāciju vairs nav jēgas. Bērni vienkārši ņems talkā mākslīgo intelektu. Nolēmu pajautāt pašam mākslīgajam intelektam – kādā veidā tā lietošana traucē attīstīt bērna spēju domāt pašam? Saņēmu atbildi: mākslīgais intelekts bieži piedāvā gatavas atbildes, tādējādi bērnam samazinās nepieciešamību pašam meklēt risinājumus; pierodot pajauties uz tehnoloģijām, bērns retāk trenē kritisko domāšanu; pārmērīga mākslīgā intelekta lietošana var samazināt radošumu, jo idejas tiek “aizņemtas”, nevis radītas patstāvīgi; bērni kļūst pasīvāki mācību procesā, jo nav spiesti piepūlēties, lai saprastu uzdevumus; mākslīgais intelekts veicina virspusēju zināšanu apguvi, nevis dziļu izpratni; bērni var zaudēt motivāciju domāt patstāvīgi, jo ātrāk ir pajautāt tehnoloģijai un ilgtermiņā tas var ietekmēt spēju pieņemt patstāvīgus lēmumus. Un tās nav visas atbildes, ko saņēmu. Negribu nedz nomelnot, nedz sajūsmināties par šo cilvēces izgudrojumu. Tikai atgādināt – esiet uzmanīgi! Jo tas, kas der pieaugušajam, ne vienmēr der arī bērnam!

Latvijā

Situācija ar masalu uzliesmojumu ir nopietna.

Latvijas Infektoloģijas centra vadītāja Baiba Rozentāle pārliecināta, ka situācija ar masalu uzliesmojumu ir nopietna. Viņa prognozē, ka situācija tālāk attīstīsies “ne tik labi”, jo pēc Slimību profilakses un kontroles centra datiem 14 000 bērnu līdz 17 gadiem nav saņēmuši nevienu poti pret masalām. Šī ir ļoti lipīga un nopietna slimība, kas izplatās no pacienta elpceļiem, nokļūst gaisā, un var saglabāties līdz divām stundām. Slimnieks ir lipīgs ilgi. Apzināto kontaktpersonu skaits ir ļoti liels – vismaz 800. SPKC noskaidrojās, ka viena no infekciozajām personām pārvietojusies ar “Ecolines” autobusu maršrutā Rīga–Gulbene–Rīga. Persona 13.martā ar autobusu, kas no Rīgas autoostas izbrauca plkst. 8.00, devās uz Gulbeni, savukārt 15.martā ar autobusu, kas no Gulbenes autoostas izbrauca plkst. 13.50, devās uz Rīgu.

Lietā par iespējamu krāpšanu policija aizturējusi 21 personu. Lietā par iespējamu krāpšanu vairāk nekā 1,5 miljonu eiro vērtos IT iepirkumos policija aizturējusi 21 personu, tajā skaitā arī valsts amatpersonas. Viens no apcietinātajiem ir bijušais Valsts digitālās attīstības aģentūras direktors Jorens Liopa. Jau ziņots, ka Valsts policija Eiropas prokuratūras sāktajā kriminālprocesā veica apjomīgu aizturēšanas operāciju Rīgā un tās reģionā, aizturot 21 cilvēku. Pašlaik divas personas apcietinātas, no kurām viena ir valsts amatpersona. Izmeklētājiem ir aizdomas, ka organizēta grupa noslēgusi slepeno vienošanos, lai iepriekš noteiktu, kurš uzvarēs publiskajos iepirkumos vismaz sešos Eiropas Reģionālās attīstības fonda projektos 1,5 miljonu eiro apmērā.

Rīgā dzimušo trīnišu ģimene saņems vienreizēju 15 000 eiro valsts pabalstu. Labklājības ministrija no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem šogad Rīgā dzimušo trīnišu ģimenei izmaksās vienreizēju 15 000 eiro sociālo pabalstu. To otrdien sēdē atbalstīja valdība. Vienreizējais sociālais pabalsts ir paredzēts kā materiālais atbalsts ģimenei, ņemot vērā, ka trīs bērnu vienlaicīga piedzimšana un kopšana prasa ievērojami lielākus papildu resursus, norādīja Labklājības ministrija. Šogad Latvijā sagaidīti pirmie trīniši – Rīgas Dzemdību namā viņi piedzima 12.martā. Viņus mājās jau gaida četras māsas un brālis – ģimenē augs astoņi bērni.

/Ziņas no www.lsm.lv un www.tvnet.lv/

Aktuāli

Vai Amatnieku māja iegūs otro elpu?

Irēna Tušinska

Februāra beigās Balvu novada pašvaldība noslēdza sadarbības līgumu ar biedrību “Balvu Amatnieku biedrība”, lai atpūtas parkā “Lāča dārzs” attīstītu Amatnieku māju kā radošo darbnīcu, meistarklašu un amatniecības prasmju demonstrēšanas vietu. Iepriekšējā Amatnieku biedrības vadītāja Ērika Kanaviņa vietā stājies MĀRIS BLŪMENFELDS. Viņš aicina biedrībai pievienoties tos novada iedzīvotājus, kuri nodarbojas vai vēlas nodarboties ar amatniecību, lai kopīgiem spēkiem Amatnieku māja Lāča dārzā atkal taptu par vietu, kur demonstrēt savas prasmes.

Balvu Amatnieku biedrības jaunais vadītājs Māris Blūmenfelds, kurš uz mūsu pilsētu pārcēlies salīdzinoši nesen, atklāj, ka Balvos meklējamas viņa dzimtas saknes. Tas ir viens no iemesliem, kāpēc ar vietējo iedzīvotāju un pašvaldības atbalstu Māris vēlētos sniegt savu pienesumu pilsētas kultūrvides attīstībā un tūrisma veicināšanā.

Māris bērniību pavadījis Vecpiebalgā, bet vidusskolu absolvējis Valmierā, studēja Policijas akadēmijā un biznesa augstskolā “Turība”, ilgu gadu strādāja Rīgā. Amatniecību un restaurāciju viņš apguva, atjaunojot ģimenei nopirkto veco māju Āgenskalnā, kur nodzīvoja 20 gadus. Māris neslēpj, ka nereti mācījies pats no savām iesācēja kļūdām. Vēlāk sekoja arī citi atjaunošanas darbi, piemēram, Vecpiebalgas pilsdrupu attīrīšana, kur viņš ieguldīja daudz pūļu un laika.

Ideja piešķirt *otro elpu* Amatnieku mājai Lāča dārzā, kas jau vairākus gadus stāv tukša un pamesta, Mārim radās kādas pastaigas laikā: “Pagājušā gada septembrī, pastaigājoties kopā ar draudzeni un apskatot, kādi interesanti tūrisma objekti Balvos atrodami, iegājām Lāču dārzā. Ieraudzīju, ka tur stāv tukša, nesen pārbūvēta māja, kas izskatās neizmanto. Sācis interesēties, uzzināju, ka tā jau sešus gadus ir tukša. Man radās doma, ka šinī mājā, pašā Balvu pilsētas centrā, varētu iedzīvotājiem izveidot amatnieku darbnīcu, kur viņi varētu nākt un darboties.” Uzzinājis, ka šī patiešām kādreiz bija cilvēku iemīļota seno amatu darbnīca, Māris par šo ideju *iedegās* vēl vairāk, jo viņam kā restauratoram ir ļoti svarīgas senās vērtības un to atjaunošana.

Tā kā šobrīd Māris restaurē Viļakas Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcas torņus slēgus, viņa sākotnējā ideja bija Amatnieku māju izveidot par restaurācijas darbnīcu: “Sākotnēji šajās telpās biju iecerējis restaurēt no baznīcas atvestos priekšmetus, un, ja tūristiem vai citiem interesentiem grībētos pavērot, kā to daru, viņi varētu nākt un skatīties. Ja

kādu iedzīvotāju interesētu restaurēt kaut ko no savām lietām, varētu nākt uz darbnīcu un ar manu palīdzību to darīt. Tā bija mana sākotnējā ideja. Vēlāk sarunās ar pašvaldību nonācām pie idejas arī par radošo darbnīcu, meistarklašu un amatniecības prasmju demonstrēšanas vietu.”

Interesantu ideju Mārim ir daudz, piemēram, līdzās Amatnieku mājai ierīkot bērnu laukumu viduslaiku pils stilā, kā arī svētkos Lāča dārzā rīkot bruņinieku festivālus ar turnīriem un seno amatu paraugdemonstrējumiem. Būdamis Ogres bruņinieku kluba dibinātājs, Māris Muzeju naktī piedāvāja Lāča dārzā sarīkot bruņinieku priekšnesumus, ar šo priekšlikumu ieinteresējot Balvu Novada muzeja vadību. Māris sola, ka balvenieši un pilsētas viesi šādu bruņinieku demonstrējumus varēs vērot Muzeju naktī jau šī gada maijā. Kā jau realizētu līdzīga pasākuma piemēru amatnieks min Vecpiebalgas pilsdrupas, kur viņš savulaik rīkoja bruņinieku festivālus.

Māris mudina Balvu novada iedzīvotājus izrādīt iniciatīvu par Amatnieku mājas atdzīvināšanu: “Lai mums kopīgi būtu vieta, kur radīt kaut ko interesantu un jaunu, tādā veidā motivējot jauno paaudzi izvēlēties dzīvot Balvu novadā.” Viens no biedrības uzdevumiem ir apvienot visus tos novada iedzīvotājus, kuri nodarbojas ar amatniecību un kas vēlas iegūt jaunas prasmes Amatnieku mājā. Ikviens, kurš vēlas iestāties Balvu Amatnieku biedrībā, var vērsties pie Māra, zvanot pa tālruni 29811248.

Foto - I. Tušinska

Amatnieku māja šobrīd. Lai atdzīvinātu savulaik balveniešu iemīļoto Amatnieku māju, vēl daudz darāmā. Māris cer, ka kopā ar atbalstītājiem izdosies šo ēku atkal padarīt par balveniešu iemīļotu vietu, kur norisināsies dažādas meistarklases.

Māris bruņinieka tēlā. Ar vēsturisko rekonstrukciju un bruņinieku lietām Māris aizraujas vairāk nekā desmit gadus: “Esmu piedalījies daudzos festivālos Latvijā un arī pats četrus gadus rīkoju viduslaiku festivālu Vecpiebalgas pilsdrupās.”

Bērnu laukums – viduslaiku pils. Kurš bērns gan negribētu rotaļāties šādā spēļu laukumā?

Varbūt varētu pārvērst par viduslaiku māju? Tā kā Māri interesē viss, kas saistīts ar seniem bruņinieku laikiem, viena no viņa idejām bija Amatnieku mājai piešķirt viduslaiku ēkas izskatu.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Saruna ar sociālo darbinieci

Laukos pieaug pabalstu saņēmēju skaits

Aija Socka

Aizvadītajā nedēļā atzīmējam Pasaules sociālā darba dienu. Sarunā Bērzpils, Krišjāņu un Lazdukalna pagastu sociālā darbiniece RUDĪTE DĀRZIŅA stāsta par jomu, kas ikdienā sagādā ne mazums raīžu un pārdzīvojumu gan sociālajā nozarē strādājošajiem, gan citiem iedzīvotājiem.

Kopš kura gada strādājat par sociālo darbinieci un kāpēc izvēlējāties šo profesiju?

– Šajā amatā esmu kopš 2009. gada – jau vairāk nekā 16 gadus. Savulaik esmu strādājusi par ekonomisti, grāmatvedi un pedagogu, bet vēlējās dzīvēt ko mainīt. Bija izvēle kļūt par sociālo darbinieci vai psihologu, izvēlējos darboties sociālajā jomā. Strādāt sāku Bērzpils un Krišjāņu pagastos, biju *universālais* sociālais darbinieks, kurš atbildēja gan par pabalstiem, gan pakalpojumiem un citiem sociālā darba jautājumiem. Pašlaik strādāju arī Lazdukalna pagastā. Sociālajā jomā vairs neesam *universālie* darbinieki – pienākumi Sociālajā pārvaldē tagad ir nodalīti. Ir kolēģi, kuri strādā ar ģimenēm un bērniem, kolēģi, kuri piešķir sociālos pakalpojumus, un kolēģi, kuri nodrošina sociālo palīdzību. Esmu viena no tiem, kas nodrošina sociālo palīdzību.

Ir labi, ka pienākumi ir sadalīti – agrāk vienam cilvēkam nācās pārziņāt un pildīt ļoti daudz un dažādus uzdevumus, kas patiešām bija grūti. Paldies tiem, kuri šos pienākumus nodalīja!

Kā laika gaitā mainījušies sociālā darbinieka pienākumi, klientu daudzums un viņu vajadzības? Vai pietiek laika uz klausīt un izprast katru situāciju un cilvēka palīgā saucieni?

– Pienākumi ar gadiem ir kļuvuši skaidrāki, taču darba apjoms ir ievērojami pieaudzis. Arī klientu skaits visos pagastos ir būtiski palielinājies. Laika gaitā klienti kļuvuši prasīgāki un nereti arī neapmierinātāki. Viņi pauž neapmierinātību, ja nevar saņemt pabalstu vai kādu pakalpojumu. Ir situācijas, kurās dažus jautājumus ir grūti atrisināt. Klienti pie mums nāk ar ļoti dažādām problēmām. Mēs strādājam, ievērojot valstī pieņemtos noteikumus un likumus, taču ne visi klienti ar pieņemtajiem lēmumiem ir apmierināti. Uzklaušām un cenšamies izprast katru situāciju, lai savu iespēju robežās sniegtu atbalstu un palīdzību.

Ar kādām grūtībām lielākoties saskaras sociālā darbinieka klienti laukos? Vai atšķiras daudzdzīvokļu māju un privātmāju iedzīvotāju problēmas?

– Klientu vidū ir gan daudzdzīvokļu māju, gan privātmāju iedzīvotāji. Dzīvokļos, īpaši ziemā, vecāka gadagājuma cilvēkiem dzīve parasti ir vieglāka, jo ir pieejama centrālā apkure, ūdens un ir kaimiņi, kas viņus “redz”. Savukārt vairāk problēmu ir klientiem, kuri dzīvo viensētās, piemēram, ar ceļu uzturēšanu un malkas sagādi.

Pie sociālā darbinieka vairāk vērsas gados jauni ļaudis vai klienti cienījamus gados? Vairāk strādājat ar problēmu sekām vai cēloņiem?

– Pie manis kā sociālā darbinieka nāk dažāda vecuma cilvēki – no 18 gadiem līdz cienījamam vecumam. Katrs nāk ar savu problēmu. Pagastos ir arī cilvēki, kuri kautrējas vērsties pēc atbalsta vai palīdzības. Ja uzzinu par šiem cilvēkiem, uzrunāju viņus, aicinu atnākt uz klātienes sarunu, izstāstu, kādu palīdzību vai atbalstu var saņemt. Dažkārt cilvēki piekrīt saņemt palīdzību, citkārt tik un tā atsakās.

Ir klienti, ar kuriem darbs atspoguļots nevis vienā mapē, bet jau veselos sējumos, piemēram, klienti, kuri jau vairāk nekā 20 gadus ir bezdarbnieki. Protams, cenšos viņus motivēt meklēt darbu. Ir cilvēki, kuri ir aktīvāki un brauc uz blakus esošajiem pagastiem vai pilsētām strādāt, bet ir arī cilvēki, kuri nevar aizbraukt. Manuprāt, mēs visi vairāk vai mazāk strādājam ar sekām, retu reizi – ar cēloņiem.

Kādos gadījumos un cik bieži apmeklējat klientus mājās?

– Klientus mājās apsekoju, kad nepieciešams pārliecināties par viņu faktiskajiem dzīves apstākļiem, ir aizdomas par maldinošu informāciju vai kad slimības vai vecuma dēļ klients pats nespēj nokārtot formalitātes. Apsekošanas

biežums atkarīgs no situācijas, bet ne retāk kā reizi gadā, piemēram, ja klients saņem pabalstu, apsekošana var notikt pat reizi 3-6 mēnešos, lai pārliecinātos, ka situācija nemainās un palīdzība tiek izmantota atbilstoši mērķim. Kad ir sarežģītākas situācijas, dodoties apsekošanās lūdz atbalstu kolēģiem, pagastu pakalpojumu centru vadītājiem vai bāriņtiesas kolēģiem.

Laukos mājas ir vecas, daudzas pat ļoti bēdīgā stāvoklī, bet cilvēki vienalga negrib tās atstāt. Patīkami, ja cilvēki dzīvo kārtīgā mājoklī, tas varbūt ir ļoti pieticīgs, bet sakopts.

Kā varat ietekmēt klienta motivāciju? Vai novērojāt arī pretestību pārmaiņām?

– Motivētu klientu ir maz. Pretestība ir liela, un ne visi cilvēki vēlas mainīties un mainīt savu sociālo situāciju, iemesli ir dažādi. Viens no iemesliem pretestībai ir darbavietu trūkums lauku teritorijās, to praktiski nav. Tas ir arī viens no iemesliem, kāpēc ģimenes ar bērniem reti izvēlas dzīvot tālākās lauku teritorijās. Manuprāt, ir steidzami jādomā par lauku teritoriju attīstīšanu, lai attālākos lauku pagastos pēc pieciem vai desmit gadiem vēl būtu iedzīvotāji. Pagaidām izskatās, ka lauki izmirst, ar gadiem tur vienkārši nebūs cilvēku.

Cilvēki vairāk nāk pēc naudas vai problēmu risinājuma? Vai vienmēr izdodas atrisināt sarežģītas dzīves situācijas un apmierināt cilvēku gaidas?

– Tā kā esmu palīdzības sniedzēja, pie manis lielākoties nāk cilvēki, cerot uz materiālo palīdzību. Izvērtējot katru situāciju atbilstoši noteikumiem un likumiem, tiek pieņemts lēmums par trūcīgās vai maznodrošinātas personas statusu un pabalstiem, kas cilvēku gaidas vairāk vai mazāk apmierina, bet ir situācijas, kad palīdzība tiek atteikta, un tas cilvēku gaidas nemaz neapmierina.

Laukos, šķiet, nekas nenotiek bez sociālā darbinieka iesaistes. Ja kādam gadījums smagāka sadzīves trauma vai kāds manīts ikdienai neatbilstošā stāvoklī, uzreiz saņemu telefona zvanu, braucu skatīties un cenšos saprast, kas noticis.

Kādu vēl palīdzību bez materiālā atbalsta un pārtikas pakām saņem klienti? Vai lūdz padomu, kā rīkoties sarežģītā dzīves situācijā?

– Ir klienti, kuri nāk pēc materiālā atbalsta, bet ir arī tādi, kuri nāk pēc padoma vai vienkārši parunāt, tā teikt, *izkratīt sirdi*. Ar katru cilvēku, kurš pie manis atnāk, cenšos atrast kopīgu valodu un risinājumu viņa *sāpei*. Ar pārtikas pakām situācija mēdz būt dažāda – lielākā daļa klientu tās labprāt ņem lietošanai uzturā, bet ir arī tādi, kas tās noniecina, teic, ka izbaros dzīvniekiem.

Sabiedrībā dažreiz izskan neapmierinātība ar to, ka liels daudzums iedzīvotāju saņem pabalstus. Kāda situācija ir Jūsu pārziņā esošajos pagastos?

– Jā, pabalstu saņēmēju skaits ir audzis. Daudziem senioriem pensijas ir mazas, līdz ar to arī viņi ir mūsu klienti. Vismazāk klientu ir Krišjāņu pagastā, tie pārsvarā ir vidēja un vecāka gadagājuma cilvēki, kuri dzīvo daudzdzīvokļu mājās. Vecus cilvēkus ir ļoti grūti pierunāt mainīt ierasto dzīvesvietu. Bērzpils pagastā dzīvo vairāki desmiti klientu. Lazdukalna pagasts ir liels, klienti lielākoties ir vecāki par 40 gadiem un pensijas vecuma ļaudis. Problēmas ir nemainīgas, galvenokārt grūtības sagādāt malku, trūkst iztikas līdzekļu. Ir pabalsti, ko saņemt var klienti, ja līdzdarbojas, tad kopā ar pagasta pakalpojuma centra ēku un apkalpojamās teritorijas pārziņi jeb saimnieku pārrunājam, kā klientus iesaistīt pagasta saimnieciskajos darbos.

Sabiedrība brīžiem gaida, ka sociālais darbinieks pārzinās katras ģimenes situāciju, novērsīs nabadzību, vardarbību, nāvi, atkarības... Kāda, Jūsuprāt, būtu vajadzīga palīdzība no valsts vai pašvaldības, lai sociālajā jomā dzīve laukos uzlabotos?

– Šobrīd neceru, ka laukos notiks brīnumus un ikvienam būs algots darbs. Biežāk darbs atrodams krietnā attālumā no mājām un ir fiziski grūts. Sociālais darbinieks nav burvis, lai kā dažkārt gribētos tādām būt. Tāpat ne visas cilvēku problēmas var atrisināt valsts vai pašvaldība.

Plašsaziņas līdzekļos bieži vien izskan informācija, ka trūkst līdzekļu medicīnas nozarē. Kā ir ar

Foto - no personīgā arhīva

Šveicē pie Reinas ūdenskrituma. Sociālā darbiniece Rudīte Dārziņa atzīst, ka nav cilvēku glābēja, bet atbalsts sarežģītajās dzīves situācijās, piebilstot, ka tāda ir sociālā darba būtība.

finansējumu sociālā darba nozarē?

– Ja pabalstu apmēri būtu lielāki, domāju, situācija laukos nemainītos. Arī šobrīd pabalsti nav mazi. Ikvienam, kam pabalsti pienākas, tie tiek piešķirti un izmaksāti.

Kādi brīži dāvā gandarījumu par padarīto darbu? Ikdienā nākas redzēt piemērus, kad bijušie klienti paši risina savas problēmas un ir pārvarējuši krīzes situācijas?

– Gandarījums ir tad, kad no mana kabineta cilvēks iziet apmierināts, nelamājas, neaizcērt durvis un citreiz pat pasaka burvju vārdu “paldies”. Ir gadījumi, kad dzirdu kādu stāstam par kaimiņu, kurš mainījis gan paradumus, gan dzīvi uz labu, un tas, protams, silda sirdi.

Esmu ievērojusi, ka mans darba solis brīžiem paliek lēnāks, bet tas ir saprotami, ikvienam pienāk vecums. Prieccē, ka man ir atbalstoši un zinoši kolēģi un Sociālās pārvaldes vadītāja. Varu viņiem piezvanīt jebkurā diennakts laikā, lūgt padomu vai palīdzību.

Vai problēmas, ar ko saskaraties darbā, dienas beigās paliek aiz kabineta aizvērtajām durvīm?

– Darbs sociālajā jomā ir grūts. Esmu no tiem cilvēkiem, kuriem darba jautājumi nāk līdzī uz mājām. Pārdzīvoju par cilvēkiem un viņu situācijām. Pārdomāju, ko varēju darīt citādi, ko neizdariju vai izdariju pareizi. Visbiežāk cilvēku attieksme ir tā, kas liek pārdzīvot.

Kā pēc darba atgūstat iekšēju mieru, atpūšaties?

– Mājās man ir atbalsts, mans stiprais plecs – vīrs, bērni un mazbērni. Mums ir sava piemājas saimniecība, arī dzīvnieki, ar kuriem var aprunāties, un mans lolotais puķu dārzs. Pēdējos gados ar vīru esam iemācījušies izrauties no ikdienas darbiem, steigas un ierastās vides, ļaujoties ceļojumu burvībai – esam bijuši Ungārijā, Slovākijā, Maltā, Šveicē un citviet. Šie braucieni dāvā atpūtu un uzlādē ikdienas gaitām. Mums patīk redzēt, kā dzīvo cilvēki svešajās zemēs, izbaudīt skaisto dabu un kultūru. Pašlaik ceļošanai debesis ir nemierīgas, bet rudens pusē, iespējams, apmeklēsim vēl kādu valsti, vēlamies vēl daudz redzēt. Bet, kā saka, nekur nav tik labi kā mājās!

Balvu Centrālajā bibliotēkā

Atkal klāt noslēpumainais viesis

Iřēna Tuřinska

Pirms kāda laika Balvu Centrālā bibliotēka aizsāka jaunu tradīciju – ik mēnesi uz sarunu aicināt “noslēpumaino viesi”. Mājīgā atmosfērā, sarunājoties pie tējas un uzkodām, lasītāji jau iepazīnuši daudzus talantīgus un darbigus novada iedzīvotājus. 13.martā interesenti varēja vairāk uzzināt par Baltinavas pusē dzīvojošo keramiķi LĪBU LOČMELI un viņas daiļradi.

Lība ir gados jauna keramiķe, kura pirms dažiem gadiem, absolvējusi Latvijas Mākslas akadēmiju, atgriezās dzimtajā pusē, lai izveidotu savu zīmolu “Lības keramika”. Tiekoties ar bibliotēkas lasītājiem, keramiķe atklāja, ka savulaik bijusi čakla grāmatu lasītāja un daudz laika pavadījusi bibliotēkā, jo tur strādāja viņas mamma. Studiju laikā lasāmvielas saturs mainījās – Lība biežāk izvēlējās mācību literatūru. Savukārt pēdējos gados viņas laiks galvenokārt pakārtots divus ar pusi gadus jaunās meitiņas Jetes vajadzībām. “Šobrīd literatūra, ko lasu, vairāk saistīta ar pašizaugsmi vai psiholoģiju. Protams, klāt nākusi arī bērnu literatūra,” pastāstīja keramiķe, piebilstot, ka viņas visu laiku mīļākā grāmata, ko pārlasa joprojām, ir Šarlotes Brontē “Džeina Eira”.

Darbs jāsavieno ar bērna audzināšanu

Tikšanās dalībniekus ļoti interesēja Lības profesionālā darbība. Piedāvātajā prezentācijā viņiem bija iespēja apskatīt keramiķes darbnīcā uzņemtās fotogrāfijas, Lības izgatavoto keramikas trauku attēlus, kā arī noklausīties meistares stāstījumu par viņas ikdienu un to, kā top māla trauki. Lasītāji uzzināja arī par podnieka darba izaicinošo pusi, grūtībām, ar ko Lība saskaras, veidojot savu zīmolu “Lības keramika”. Kļūstot par māmiņu, klāt nāca jauni izaicinājumi, jo tagad arī mazā meitiņa vēlas piedalīties visos darba procesos.

Lība pastāstīja par keramikas meistarklasēm, ko rīko, par realizētajiem projektiem, kas palīdzēja aprīkot keramikas darbnīcu, par dalību Balvu, Rēzeknes, Alūksnes un Cēsu mājražotāju tirdziņos un Etnogrāfiskā Brīvdabas muzeja gadatirgū Rīgā. Taujāta, kas bijis sarežģītākais astoņu gadu laikā, kopš veido savu zīmolu, Lība skaidroja, ka nav viegli savienot uzņēmējdarbību ar darbu mākslas skolā un mammas pienākumiem: “Ir jāatrod līdzsvars, lai varētu veltīt laiku meitai, strādāt, kā arī dalīties ar savām zināšanām, mācot bērnus, vienlaikus attīstot arī savu zīmolu.” Keramiķe pastāstīja, ka šobrīd izstrādā “Lības keramika” mājaslapu, kas ļaus viņas izstrādājumus piedāvāt plašākam pircēju lokam.

Laukos labāk nekā Rīgā

Savulaik, sniedzot interviju laikrakstam “Vaduguns”, Lība apgalvoja, ka laukos viņai pat elpot ir vieglāk un dzīvi Rīgā pacietusi tikai tādēļ, ka citur nebija iespējams iegūt vajadzīgo izglītību: “Mana attieksme pret dzīvi laukos joprojām nav mainījusies. Protams, uzņēmējdarbībai laukos ir savi izaicinājumi, taču dzīves dārdzība pēdējā laikā pieaugusi, neskatoties uz to, kur atrodaties. Savu attieksmi pret laukiem joprojām neesmu mainījusi un priecājos, ka mana meita varēs augt lauku vidē.”

Klātesošie uzzināja, ka šomēnes Balvu Novada muzejā skatāma Lības Ločmeles pirmā personālizstāde. “Biju ļoti saviļņota par šādu iespēju, arī par to, cik daudzi cilvēki atnāca uz izstādes atklāšanu, lai dalītos ar mani šajā priekā,” gandarījumu pauda keramiķe. Viņa ir pateicīga muzeja darbiniečiem, kuras iedrošināja viņu sarīkot šo personālizstādi.

Lasītāji uzdod jautājumus

Tikšanās otrajā daļā lasītāji izmantoja iespēju uzdot jautājumus. Viņi interesējās, kur paliek keramikas izstrādājumi ar sīkiem defektiem, kur keramiķe iegādājas izejmateriālus, kur viņa rod idejas saviem darbiem, vai mājās ēd tikai no saviem traukiem, kāda ir viņas keramikas ražojumu atšķirības zīme, kādus rokdarbus viņa prot utt.? Uz jautājumu, vai arī mazā meita jau izrāda interesi par podnieka darbu, Lība atklāja, ka Jēti tas ļoti interesē. Reizēm meita pat sniedz interesantas idejas. Piemēram, pēc viņas ierosinājuma keramiķe izvirpoja mazus trauciņus, kas piemēroti bērnam. “Viņa man asistē dažādās procesa stadijās, reizēm arī kvalitātes kontrolē,” jokoja Jetes māmiņa.

Uz jautājumu, kā izlēma kļūt par keramiķi, Lība atzina, ka patiesībā tas notika negaidīti. Pēc grafikas studijām Jaņa Rozentāla mākslas vidusskolā viņa nebija droša, ka grib studēt

Tiekoties ar noslēpumaino viesi. Lība neslēpa, ka mājās lielākoties lieto pašas izgatavotos māla traukus. Arī radu un draugu virtuvēs to netrūkst. Nereti viņas plauktā nonāk krūzes, šķīvji un bļodas ar nelieliem defektiem, kas uzskatāmi par brāķi. Reizēm viņa kaut ko izgatavo speciāli savām vajadzībām, piemēram, sautējamo trauku. “No saviem traukiem viss garšo citādāk. Tam ēdienam vai dzērienam ir pavisam cita pievienotā vērtība” apgalvo keramiķe.

mākslas akadēmijā, un sākumā pat iestājās citā augstskolā. Taču pēdējā brīdī nolēmusi tomēr iesniegt dokumentus arī mākslas akadēmijā, bez ilgas domāšanas piesakoties keramikas nodaļā. “Esmu ļoti priecīga, ka toreiz šo impulsīvo lēmumu neapslāpēju, kaut gan keramikā nebija nekādas pieredzes,” piebilda Lība. Viņa sprieda, ka iestāties šajā nodaļā izdevās tieši tādēļ, ka, kārtojot iestātiesāmenus, īpaši neiespringa. Lība priecājās, ka keramiķes profesija viņai ļāvusi atgriezties laukos.

Taujāta, vai saglabājusi pirmo pašas izgatavoto trauku, Lība pastāstīja, ka savu pirmo krūzīti ne tikai saglabājusi, bet tā tiek arī lietota: “Krūze dzīvo manu vecāku mājās. Interesanti, ka ciemiņi no visiem plauktā izliktajiem traukiem bieži izvēlas tieši šo krūzi. Laikam tās enerģiju jūt arī citi cilvēki.” Lība uzskata, ka trauki ir jālieto: “Trauku enerģijai vajag, lai tos lieto. Un nav jābaidās, ka tie saplīs vai nolietosies. Nevajag pārdzīvot, ja kaut kas saplīst. Tā ir daļa no dzīves. Tā vienkārši notiek.”

Taujāta, kādu padomu sev dotu pirms astoņiem gadiem, kad tikko sāka uzņēmējdarbību, Lība atbildēja: “Vairāk drosmes un pārliecības par sevi! Nebaidīties no izaicinājumiem! Joprojām sev to novēlu.” Savukārt viņas nākotnes sapnis ir iegūt lielāku finansiālu stabilitāti, strādājot savā profesijā.

Iepazīst interesantus cilvēkus

Bieži tikšanās ar noslēpumaino viesi apmeklēja pensionētā skolotāja LŪCIJA BOLDĀNE: “Šeit vienmēr valda pozitīva noskaņa un var iepazīt ļoti interesantus cilvēkus. Varu tikai brīnīties, cik daudz cilvēki var padarīt un cik labi viņi to prot.” Bijusi pedagoģe neslēpj, ka nav no tiem čaklākajiem grāmatu lasītājiem, taču cenšas sekot līdz godalgotu autoru darbiem. Vislabprātāk viņa lasa grāmatas par vēsturiskiem notikumiem vai slaveno cilvēku biogrāfijas.

Laikā, kad Rīgā neauklē mazbērnu, balveniete VILMA GARANČA nelaiž garām nevienu tikšanos ar slepeno viesi: “Tas ir ļoti jauks pasākums. Tiek uzaicināti brīnišķīgi cilvēki, organizatori vienmēr skaiti noformē telpu. Pēc šiem pasākumiem jūtos pacilāta visu dienu.” Vilma bibliotēkā iegriežas bieži, jo ir čakla lasītāja. Nereti lasīšanai viņa izvēlas dižpārdokļus par visdažādākajām tēmām. Tie var būt kriminālromāni vai romāni ar vēsturisku un romantisku saturu. Vilma ar lielu interesi aplūko arī visas bibliotēkā rīkotās izstādes.

Kopā ar meitu. Kļuvusi par meitas māmiņu, Lība saskaras ar jauniem izaicinājumiem, jo Jēte vēlas piedalīties visos māla trauku tapšanas procesos, un tāpēc keramiķei nākas pievērst lielu uzmanību drošībai darbnīcā.

Bijusi skolotāja un dzejas grāmatu autore ANNA KRĒMANE šos pasākumus uzskata par vērtīgu laika pavadīšanas veidu, jo te var iepazīt daudz interesantu cilvēku. Izrādās, Anna savulaik pati bija pirmā noslēpumainā viesis, kas aizsāka šo pasākumu sēriju. “Man piedāvāja, un es atnācu, nezīnot, kurp eju,” atceras dzejniece. Taču tikšanās ar lasītājiem izvērtās interesanta un saturīga. A.Krēmane priecājās, ka Balvos ir tik daudz radošu cilvēku, kuri labprāt piekrīt pastāstīt par sevi. “Tikšanās laikā valda ļoti jauka atmosfēra. Esot pensijā, gribas satikties un parunāties,” piebilst bijusi skolotāja.

Lekcija par NVA pakalpojumiem

Informē par iespējām un piedāvājumiem

18.martā Balvu Centrālajā bibliotēkā notika Digitālās un finanšu prasības nedēļas aktivitāte – lekcija “E-pakalpojumi: atbalsts iedzīvotājiem soļā attālumā”. Klātesošos par pakalpojumiem informēja Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Balvu filiāles karjeras konsultante ILGA BLŪMA.

Lektore skaidroja, kādi ir pieejami un kāpēc izmantot e-pakalpojumus. Proti, līdz ar digitālo iespēju izmantošanu NVA klientiem nav jāpielāgojas filiāles darba laikam, ietaupās laiks un ceļa izdevumi, ir ērtāk iesniegt dokumentus no mājām, izmantojot “latvija.lv” autorizāciju. “NVA vairs nav tikai iestāde ar kabinetiem, kur cilvēki stāv rindā, tā var būt moderns rīks jūsu kabatā, kas palīdz atrast darbu, jaunas prasmes un saņemt valsts atbalstu, neizejot no mājām,” atzina I.Blūma.

Iespēja meklēt vakances

CV vakanču portāls ir E-rīks, kur vienuviet apkopota un pieejama visa informācija sadarbībā ar NVA. “CV vakanču portāls ir piemērots lietošanai ne tikai bezdarbniekiem, bet arī strādājošiem. Mēs joprojām sastopamies ar stereotipu, ka NVA strādā tikai ar bezdarbniekiem,” atklāja I.Blūma. CV vakanču portāls ir viena no plašākajām darba meklētāju pieteikumu un darba devēju piedāvāto brīvo darbavietu datubāzēm. Vakances tajā var meklēt elektroniski un bez reģistrācijas. Vakances atjauno katru dienu, tās ikviens var atlasīt pēc dažādiem kritērijiem (pēc darbības jomas, profesijas, nodarbinātības veida u.c.).

Pagaidām CV vakanču portālu var izmantot arī darba meklētāja statusa iegūšanai, bet no aprija darba meklētāja statusa vairs nebūs. Tas, kā skaidroja lektore, nozīmē, ka cilvēks, kurš neatbilst kādiem kritērijiem, lai iegūtu bezdarbnieka statusu, bet vēlas, piemēram, izmantot neformālās izglītības kursus vai karjeras konsultāciju, varēs izmantot pakalpojumus, nepiesakoties statusam. Apmācību pakalpojumus var izmantot arī strādājošie un jebkurš Latvijas iedzīvotājs.

Ieejot interneta vietnē “cvvp.nva.gov.lv”, ir redzami pakalpojumi, ko var izmantot neregistrējoties, bet, lai pieteiktos, piemēram, bezdarbnieka statusam, ir nepieciešams autorizēties. Minētajā interneta vietnē var pieteikties arī dažādām apmācībām vai uz konsultāciju pie karjeras konsultanta, vai arī EURES konsultanta. Kas ir EURES? Tas ir Eiropas valstu nodarbinātības dienestu, dalībnieku un partneru tīkls, kura galvenais uzdevums ir sniegt atbalstu tiem darba ņēmējiem un darba devējiem, kuri vēlas izmantot Eiropas darbaspēka mobilitātes iespējas.

Plašs pakalpojumu piedāvājums

Lektore pievērsās arī tēmai par e-paraksta iegūšanu un lietošanu, atzīstot, ka pašlaik sabiedrībā jūtama diezgan liela pretestība. Cilvēki dažkārt domā, ka tas ir dārgi un sarežģīti. Patiesībā e-paraksts paver iespējas parakstīt dokumentus attālināti un ir ērti lietojams. Turklāt e-parakstu var izmantot arī citur, piemēram, e-veselībā apskatīt savus izmeklējumus.

Runājot par darba meklēšanu, lektore minēja, ka problēma bieži vien ir tajā, ka cilvēki domā: “Es nevarēšu, neesmu pietiekami labs, diezgan vai man sanāks, varbūt tas ir dārgi, tas man nav paveicams...” Informējot par plašo konkurētspējas paaugstināšanas pasākumu klāstu, I.Blūma atzina, ka pieprasītākie ir semināri, kas notiek tiešsaistē. Piemēram, par darba vai sociālajām tiesībām, par datu drošību un aizsardzību digitālajā vidē. Iedzīvotājus interesē arī garāki kursi par veselības veicināšanu un stresa mazināšanu, par lietvedības pamatiem, par publisko uzstāšanos u.c. Ja bezdarbniekiem vai nodarbinātām personām ir angļu valodas zināšanas vismaz B1 līmenī un labas digitālās prasmes, var izmantot mācību platformu “Coursera”, ar ko NVA ir noslēgts līgums. “Ir patīkami redzēt, kā mainās cilvēks, kad viņš apgūst jaunas lietas, paplašina savu pasaules redzējumu. Tas, iespējams, ir lielākais gandarījums darbā,” atzina lektore. Viņa iepazīstināja arī ar pasākumiem komercdarbības atbalstam, stāstot par iespējām, kādas ir ikvienam bezdarbniekam, kurš vēlas uzsākt pašnodarbinātību vai komercdarbību un viņam ir biznesa

Foto - A.Kirsanovs

Lektore. Pie karjeras konsultanta, kā atklāja I.Blūma, cilvēki nāk ar dažādiem jautājumiem, piemēram, lūdz palīdzēt mainīt profesiju, taujā, kas vēl ir jāpiemācās klāt, vēlas pārkvalificēties pēc iespējas īsākā laikā un ar mazākiem finanšu ieguldījumiem. Interesējas arī par to, kas, piemēram, notiek darba tirgū un kādas ir pieejamās vakances. Konsultācijas pie karjeras konsultanta vai psihologa NVA Balvu filiālē pieejamas gan klātienē, gan attālināti.

ideja. Kopā ar ekspertiem klients izstrādā biznesa plānu, un, ja veiksmīgi prezentē dzīvotspējīgu ideju, iegūst ievērojamu finansiālu atbalstu. Konkurence un interese no bezdarbniekiem par šo atbalsta veidu, protams, ir liela. Kā vienu no aktualitātēm lektore minēja skolēnu reģistrēšanos vasaras darbam, kas sāksies 5.maijā, uzsverot, ka šogad pieteikties varēs tikai elektroniski.

Izstāde Baltinavas muzejā

Darina košus lakatus un paklājus

Foto - no personīgā arhīva

Darinājumi. Darbi, kā atklāj I.Ratniece, radušies, iedvesmojoties gan no projektu ekspedīcijās gūtajiem iespaidiem, gan no dabas, tās krāsām un noskaņām: “Savus lakatus saucam par noskaņu lakatiem, jo asimetriskā kompozīcija ļauj uzlocīt virspusē gaišāku un tumšāku noskaņu radošu krāsu salikumu. Silda un priecē abi.”

Līdz 25.aprīlim Baltinavas muzejā skatāma INESES RATNIECES un LIENĪTES RATNIECES tekstilizstāde “Iedvesma”.

Inese Ratniece ilgus gadus ir strādājusi par pedagoģi Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolā (pašlaik – Mākslu izglītības kompetences centra “Latgales mūzikas un mākslas vidusskola” struktūrvienība “Rēzeknes Mākslas un dizaina skola”) Tekstilizstrādājumu dizaina izglītības programmā, vadījusi Tautas lietišķās mākslas studiju “Dzīpariņš”. Jau gandrīz 30 gadus šajā izglītības iestādē viņa veic arī administratīvu darbu, kas, kā pati atzīst, aizņem ļoti daudz laika, ko zināmā mērā atņem radošajam darbam: “Ši iemesla dēļ radošā darba aktivitāte nav bijusi pārāk plaša un pamanāma. Pašai saknes ir Vidzemē, bet vēlme mācīties tolaik Rēzeknes Lietišķās mākslas vidusskolā atveda uz Latgali, kur arī pavadīta visa turpmākā dzīves daļa. Kopā ar audzēkņiem esam īstenojuši vairākus projektus Latgales kultūrvēsturiskā mantojuma izpētei un tradīciju saglabāšanai, kas ir zināms

ieguldījums gan Latgales kultūrai, gan tās ilgtspējībai (“Segas Latgalē”, “Pirts divieļi Latgalē”, “Dvieļu raksti”, “Tautas tērpa stāsts” u.c.).”

Ineses meita Lienīte kopš pamatskolas vecuma vienmēr bijusi mammai blakus darbnīcā. Arī viņa turpina, tā teikt, mammas iemīto ceļu – ir beigusi gan Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas Tekstilmākslas nodaļu, gan ieguvusi bakalaura grādu Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiālē un jau gandrīz 20 gadus pasniedz gan gleznošanu, gan profesionālos mācību priekšmetus Tekstilmākslas nodaļā, paralēli pedagoga darbam darbojoties arī radoši.

Runājot par izstādēm, Inese atzīst, ka izstāžu darbība ir minimāla – pamatā tās ir dziesmu svētku un studijas izstādes: “Ik gadu abas ar meitu piedalāmies Tautas lietišķās mākslas gadatirgū Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā. Es vairāk praktizējos uz lakatiem, Lienīte – gan uz lakatiem, gan paklājiem. Izmantojam tikai dabīgos materiālus – gan vietējo aitu vilnu un smalkvilnu, gan linu.”

Īsumā

Iepazīst senos priekšmetus

Foto - no personīgā arhīva

Viļakas PII “Namiņš” 5-gadīgie grupas bērni marta sākumā apmeklēja bibliotēku. Mazie lasītāji, kā stāsta bibliotēkas vadītāja LĪGA BABĀNE, iepazīna bibliotēkas telpas, atklāja noslēpumus, kas slēpjas grāmatu plauktos, un ar lielu interesi aplūkoja senos priekšmetus – DVD un video atskaņotājus, senās 30.gadu ābece un milzīgi lielu Bībeli, kas ir angļu valodā, senlaiku rakstāmmašīnas – mehānisko un elektrisko. Bija iespēja redzēt arī skaitītājus, kalkulatoru un senākus telefonus, salīdzinot tos ar mūsdienu mobilajiem tālruniem. “Visas šīs lietas un priekšmeti atrodas bibliotēkas Retro telpā, kurā apkopoti un izstādīti priekšmeti un dažādi materiāli, kas saistīti ar bibliotēkas vēsturi. Bērni ar sajūsmu iepazīna bibliotēkā pieejamo lielāko un mazāko grāmatu, biežāko un smagāko grāmatu, par ko daži pat izbrīnā iepleta acis. Pārrunājām arī “Bērnu žūrijas” izlasītās grāmatas – katram bija savs favorīts un stāsts par to, kas vairāk aizrāvis un interesējis. Mazie lasītāji pierādīja, ka grāmatu pasaulē vienmēr ir vieta pārsteigumiem, jautājumiem un aizraujošiem atklājumiem,” atzina L.Babāne.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Jauns produkts gardēžiem

Piedāvā nobaudīt karstus un aukstus suši

Ši gada pavasara jaunums "Stabļovas ķiplokā", kā stāsta saimniece ILZE SUPE, ir suši piedāvājums: "Tūristi, kuri brauc ciemos uz Upīti, interesējas arī par ēdināšanas piedāvājumu. Mūsu pusē – Upītes apkārtnē – nav tādas iespējas, izņemot sestdienas, kad var ieturēt maltīti "Rekovas Dziernovās"."

Līdz šim arī vietējie cilvēki, ja gribēja nobaudīt suši, brauca uz Balviem vai Rēzekni, tagad šo gardumu var iegādāties Upītē. Suši gatavošanas knifņus Ilze šoziem apguva meistarklasē, līdz ar to radās ideja, ka saimniecībā ir vieta un iespējas, lai varētu tos gatavot un piedāvāt citiem. Šobrīd viņu piedāvājumā ir astoņi suši veidi dažādām gaumēm (ar svaigu un ceptu lasi, garneļiem, tunci, vistu, naģetiēm, omleti, surimi). Piedāvājumu, cenas un pasūtīšanas kārtību, kā skaidro saimniece, var apskatīties viņu "Facebook" lapā "Sushi Upītē"

vai piezvanot: "Šobrīd suši piedāvājam tikai līdzņemšanai, bet, sākot ar aprīli, būs iespēja paēst pie mums "Stabļovas ķiplokā" uz terases vai kupolmājā. Gatavoju tikai pēc pasūtījuma, obligāta pieteikšana vismaz dienu iepriekš, jo suši jāgatavo īsi pirms pasniegšanas un tas ir laikietilpīgs process. Marta sākumā, kad paziņojām par iespēju pasūtīt suši pie mums, aktivitāte bija tik liela, ka dažiem nācās pat atteikt. Esam pārsteigti, bet arī priecīgi, ka mūsu pusē ir tik daudz suši cienītāju. Interesanti, ka cilvēku gaumes atšķiras – kāds pasūta tikai karstos suši, bet cits ir klasisko (lasi, avokado, gurķis) auksto suši cienītājs."

Suši – iecienīts gardums. Ilze pieļauj, ka šovasar suši piedāvājums būs arī "Māju kafējnicu" dienu ēdienkartē, kurās viņa ar ģimeni piedalīsies jau sesto gadu.

Foto - no personīgā arhīva

Pavasara darbi dravā

Atjauno bišu stropus un gatavo inventāru

Tradicionāli 17.martu – Ķertrūdes dienu – dēvē par kukaiņu dienu, kad mostas visi kukaiņi, arī bites. Par to, kad modušās bites saimniecībā "Igauniši", pieredzē dalījās saimniece SINTIJA ILSJĀNE no Alūksnes novada.

"Bites šogad pamodās krietni agrāk – pie mums viņas sajuta pavasarī un sāka aktīvi kustēties jau 9.martā. Līdz ar to dravā varējām izdarīt lielākus darbus, piemēram, apskatīt katras saimes veselību, barības rezerves un iztīrīt stropus. Pagājušajā gadā arī agri iesākās pavasarī, ko vēlāk sabremzēja uznākušais aukstums. Cerēsim, ka šopavasar nebūs lielu aukstumu un bišu attīstība turpināsies veiksmīgi," teic biškope.

Ja aizvadītajā gadā "Igaunišu" dravā pārziemoja visas bišu saimes, tad šogad situācija ir mazliet citāda. Sintija stāsta, ka šoziem cietusi jeb beigusi dzīvi aptuveni ceturtda daļa bišu saimju. Taujāta par iemesliem, viņa min caunas izdarīto skādi, stropu apgāšanos, ko veicināja dziļie sniegi un atkusnis, kā arī barības kvalitāte, jo, iespējams, ziemas barībā bija palicis rapša medus. Ar šo medu, kā skaidro Sintija, bites ziemo ne visai labi. Kopumā bites pārziemoja diezgan labi, tomēr

biškope domās, kā atjaunot dravu iepriekšējos apmēros.

Runājot par dabas apstākļiem, viņa atklāj, ka bitēm nepatīk mitrums rudenī, savukārt ziemā sniegs un aukstums tām neskādē: "Galvenais, lai nav caurvēja un mitruma, lai ir pietiekami daudz barības un saimes nav pārsiltinātas. Mēs bites siltinām februāra beigās vai marta sākumā, kad sasedzam viņas dubultā. Visu ziemu bites atrodas kamolā, virs tā atrodas sedziņa un paparžu spilvens. Februāra beigās, kad bites sāk audzēt jauno paaudzi, siltinām. Stropā visam jābūt sausam un iztīrītam, lai viņas var veiksmīgi attīstīties un sagaidīt ziedošo pavasari." Taujāta par pirmajiem pavasara darbiem dravā, biškope min to, ka svarīgi ir iztīrīt stropus no mirušām bitēm, nomainīt slapjos spilvenus vai sedziņas, izņemt arī izēstos medus rāmjus, lai bites lieki netērē enerģiju telpas sildīšanai. "Igaunišos" pašlaik, kamēr nav sākusies aktīvā darba sezona, atjauno nolietotuos stropus, sagatavo nepieciešamo inventāru, medus un peru telpas rāmīšus. "Vēlāk šiem darbiem laika nebūs. Šobrīd bitēm var trūkt barības, tāpēc svarīgi pielikt medus rāmīti vai pašam sagatavot un iedot trūkstošo barību, jo viņas audzē jauno paaudzi un līdz ar to patērē daudz barības," skaidro biškope.

Bišu dravā. Arī agrā pavasarī, kad bites vēl nenes medu, biškopjiem darba netrūkst.

Foto - no personīgā arhīva

Gleznu izstāde bibliotēkā

"Dimantu mirdzumā pavadīts laiks..."

Rekovas bibliotēkā līdz 7.aprīlim ir skatāma vietējās rokdarbnieces ILGAS PUŽULES darinājumu izstāde. Tā ir iespēja aplūkot 20 dažāda izmēra un satura dimantu glezniņas, kas spēj iepriecināt ikvienu.

Rokdarbniece, kā stāsta bibliotēkas vadītāja Anita Kokoreviča, pacietīgi liek dimantiņus vienu pie otra, lai pamazām taptu skaists mākslas darbs: "Ikviens darbs var kļūt par patīkamu dāvanu un iepriecināt saņēmēju. Dimantu gleznas nav tikai radoša nodarbe, tas ir relaksējošs un nomierinošs hobijs. Daudziem cilvēkiem tas ir veids, kā atbrīvot prātu, izpausties radoši un atpūsties, radot skaistu galarezultātu un gūstot gandarījumu." Audekls, kā skaidro bibliotēkas vadītāja, ir apdrukāts ar simboliem un apstrādāts ar līmplēvi, lai dimantiņi turētos tiem paredzētajās vietās. Dimantiņi ir mazi, mirdzoši sveķu gabaliņi, kas pieejami dažādās krāsās un veido attēlu. Darinot gleznu, akmeņu izvietošana notiek ar pildspalvu, kas pēc nelielas ievaskošanas darbojas kā magnēts krāsainajiem akmentiņiem.

Izstādē aplūkojamie darbi. "Dāviniet sev iespēju izbaudīt pacietīgo dimantu mozaikas gleznu veidošanu. Tas būs radošs un sirsnīgs pārsteigums ikvienam, kurš novērtē mierpilnus brīžus un skaistas lietas," aicina bibliotēkas vadītāja.

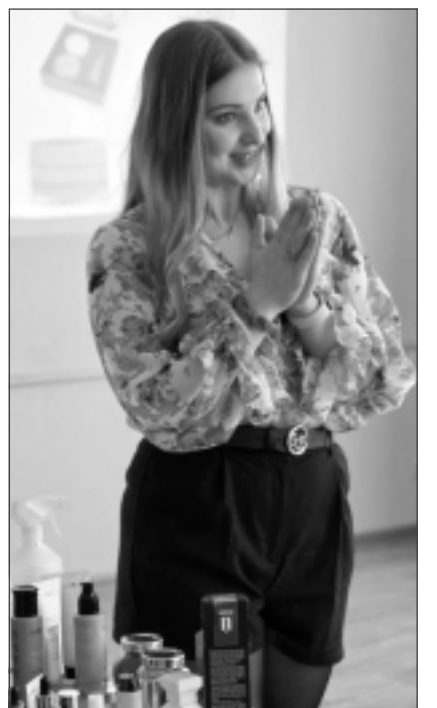
Foto - no personīgā arhīva

Īsumā

Izgatavo aromātiskus maisiņus

14.martā Bērzpils Saieta namā ar konkursiem, eksperimentiem un meistarklasi notika pēcpusdienas itāļu noskaņās. Pie bērzpīliešiem ciemojās ANNA BARINOVA no Gaigalavas.

Ikdienā Anna ir mamma mazai meitiņai, bet paralēli darbojas arī kādā Itālijas kompānijā. Apkārtējos pagastos viņa jau ir rīkojusi līdzīgus pasākumus, taču Bērzpīlī tikšanos organizēja pirmoreiz. "Bija prieks iepazīstināt Bērzpīli iedzīvotājus ar Itālijas produktiem. Tikšanās noritēja ar nelielu itāļu noskaņu – sirsnīgā un vieglā atmosfērā. Pasākumu organizēju bez maksas, ikviens varēja atnākt un patīkami pavadīt laiku. Meistarklasē veidojām aromātiskus smaržu maisiņus, ko var izmantot mājās, skapī vai automašīnā. Katra dalībniece izvēlējās sev tuvāko aromātu no plašā piedāvājuma, tāpēc rezultāti bija ļoti atšķirīgi," atzīst meistarklases vadītāja. Pasākumu ar savu klātbūtni pagodināja sešas dāmas.

Anna. Itālija viņai ļoti patīk, tādēļ šoruden plāno apmeklēt šo valsti.

Lappusi sagatavoja A.Socka

*Sākums 1.lpp.

Meistardarbnicā. Annele Slišāne māca veidot zivtiņas no drātīm un dažādām pērlītēm. "Zivtiņas veidojam, jo šogad bērnu folkloras kustības tēma visā Latvijā ir "Visas upes tek uz jūru"," paskaidroja bērni.

Profesionāles. Folkloras kopu vadītājas un ekspertes izbaudīja kopā būšanas prieku.

Atklāj svētku koncertu. Dziedātāju konkursā kā pirmie un vienīgie konkursanti uzstājās brāļi Jēkabs un Miķelis Slišāni.

Labi sapina! Baltinavas vidusskolas folkloras kopas audzēkņi dziesmā sapina vainagu no zaru zariem.

Ciemiņi. Muzikantu konkursā gods godam uzstājās Ciblas Kultūras nama folkloras kopas "Ilžeņa" duets – Lauma Toporkova un Aija Puisāne.

Muzikantu konkursā. Viļakas vidusskolas izglītojamo pašpārvaldes prezidente, akordeoniste Elīza Pužule klātesošos pārsteidza ar "Sēņu valsi".

"Ilžeņa". "Kas ir Ilžeņa?" ciemiņi taujāja. Viņi paskaidroja, ka tā ir skaista upe, kuru šobrīd sauc par Ludzas upi. "Tur mēs dzīvojam, skalojam savas domas, darbus un nedarbus," jokoja folkloras kopas "Ilžeņa" pašdarbnieki.

Kaimiņi. Muzikantu konkursā savas prasmes profesionāli demonstrēja Balvu Mūzikas skolas kapela "Rekavas stīgotāji" Ilonas Bukšas vadībā.

Visjaunākie muzikanti. Bērnu folkloras kopas "Upīte" jaunākie muzikanti Kates Slišānes vadībā apliecināja, ka muzikantu konkurss viņus nebaida.

Lielie muzikanti. Bērnu folkloras kopas "Upīte" lielie muzikanti izpildīja romanci "Upītes molā".

Vieglatlētika

Startē senioru sacensībās Rīgā

14.martā Rīgas Nacionālajā sporta manēžā notika Latvijas Sporta veterānu–senioru savienības 63.sporta spēļu finālsacensības vieglatlētikā telpās.

Ievērojamajā sporta pasākumā piedalījās vairāk nekā 300 sportistu no dažādiem Latvijas novadiem. Tikmēr Balvu novada komandas sastāvā uz galvaspilsētu ciņā par medaļām devās desmit sporta seniori. Augstvērtīgākie rezultāti tika sasniegti lodes grūšanā vīriešiem, kur vecuma grupā "40+" ar rezultātu 12,82 metri uzvarēja Gints Barinskis. Šajā pašā vieglatlētikas disciplinā uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena kāpa arī Egons Lācis, kurš vecuma grupā "45+" zelta medaļu izcīnīja ar rezultātu 12,72 metri, bet Andris Strapcāns lodi grūda 10,78 metru tālu un ieguva 4.vietu. Savukārt vecuma grupā "60+", uzvarētājam sīvā ciņā zaudējot tikai vienu centimetru, sudraba medaļu ieguva Andris Spridzāns, bet Jānis Strapcāns vecuma grupā "70+" izcīnīja un mājup pārveda bronzas medaļu.

Tie gan nebija vienīgie panākumi, jo Balvu novada sportisti startēja arī citās vieglatlētikas disciplinās. Tā vecuma grupā "70+" Ēriks Apšenieks 800 metru skrējienā ieguva 2.vietu, 60 metros – 3.vietu, bet 200 metros – 4.vietu. Jānis Cīrcāns vecuma grupā "65+" izcīnīja 3.vietu trīs kilometru soļošanā, bet 200 un 800 metru skrējienos ierindojās 4.vietā. Andris Spridzāns vecuma grupā "60+" augstlēkšanā ieguva 3.vietu, 60 metros – 4.vietu, bet Inārs Supe šajā pašā vecuma grupā 60 metru skrējienā izcīnīja bronzas medaļas vērtu 3.vietu. Vecuma grupā "40+" Aleksandrs Tokarevs 60 metru disciplinā ieguva 5.vietu, bet Žanna Ivanova sieviešu konkurencē vecuma grupā "55+" saņēma bronzas medaļu par 3.vietu 200 metru skrējienā, kā arī ierindojās 4.vietā 60 metru disciplinā.

Jāpiebilst, ka kopvērtējumā Balvu novada komanda (novadu grupā līdz 30 tūkstošiem iedzīvotāju) ar 263 punktiem ieņēma 6.vietu. "Tagad laiks pilnveidot savu meistarību un gatavoties nākamajiem startiem!" pēc sacensībām atzina pieredzējušie mūsu sportisti.

Foto - no personīgā arhīva

Zelts! Attēlā redzami Balvu novada komandas dalībnieki, kuriem starts senioru sacensībās izdevās visnotaļ veiksmīgs. Komandai pievienojies arī Gints Barinskis (pirmajā rindā otrais no labās puses), kurš palika nepārspēts lodes grūšanā vecuma grupā "40+" un izcīnīja zelta medaļu. Jāpiebilst, ka augumā raženais sportists ir arī labs basketbolists, kura sniegumu basketbola laukumos mūsu sportisti iedzīvotāji, un ne tikai, īpaši labi atceras no iepriekšējiem gadiem.

Svarbumbu celšana

Mājup pārved zeltu un bronzu

14.martā Daugavpilī notika Latvijas čempionāts svarbumbu celšanas grūšanas vingrinājumā, kurā startēja arī "Ziemeļlatgales Sporta centra" pārstāvji.

Vita Grundule svara kategorijā līdz 58 kilogramiem starp juniorēm ieguva 1.vietu un uzstādīja jaunu junioru rekordu, 16 kilogramus smagās svarbumbas uzgrūžot 68 reizes. Savukārt absolūtajā vērtējumā sievietes konkurencē Vita ierindojās augstajā 3.vietā. Edgars Prancāns svara kategorijā virs 95 kilogramiem izcīnīja 1.vietu, kurš zelta medaļu izcīnīja arī absolūtajā vērtējumā, 32 kilogramus smagās svarbumbas uzgrūžot 92 reizes un tādējādi parādot sacensību labāko rezultātu kopvērtējumā. Tikmēr Jānis Dokāns kāpa uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena, startējot svara kategorijā līdz 73 kilogramiem. Viņam arī bronzas medaļa absolūtajā vērtējumā vīriešu konkurencē.

Ar kausiem un medaļām. Attēlā no kreisās puses – Jānis Dokāns, Vita Grundule un Edgars Prancāns ar izcīnītajām godalgām aizvadītajās sacensībās Daugavpilī.

Foto - no personīgā arhīva

Kāršu spēles

Spēlē UNO un zolīti

17.martā notika Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības UNO* un zolītes čempionāti cilvēkiem ar invaliditāti.

UNO kāršu spēles čempionātā piedalījās 25 dalībnieces, kuras savām komandām piešķīra pavasarīgus nosaukumus – "Saulīte", "Vizbulītes", "Narcises", "Hiacintes" un "Veiklie pirksti". Individuālajā vērtējumā dāmu konkurencē 1.vietu izcīnīja Lūcija Logina, 2.vietu – Lolita Viksniņa ar vienlaikus iegūto nomināciju "Drosmīgais iesācējs", bet 3.vietu – Veronika Vidzupe. Savukārt zolītes čempionātā vīriešiem nepārspēts palika un 1.vietu izcīnīja Gunārs Voits, 2.vietu – Jānis Bodrovs, bet godalgotajā 3.vietā ierindojās Imants Sprukulis.

Sacensību dalībnieki saņēma arī citas nominācijas. Tā nomināciju "Kāršu kolekcionāre" ieguva Biruta Burmistre, bet nomināciju "Stratēģiskā Rezerviste" – Biruta Zača, kura bija arī čempionāta vecākā dalībniece starp sievietēm. Savukārt nomināciju "Vecākais zolmanis" starp vīriešiem ieguva Ulrihs Pozņaks.

**Kāršu spēlē UNO mērķis ir pirmajam atbrīvoties no visām kārtīm, tās atbilstoši krāsai vai skaitlim liekot uz kaudzes. Kad palikusi viena kārts, skaļi jāsauc: "UNO!"*

Volejbols

Otrreiz triumfē Gulbenes čempionātā

Foto - no personīgā arhīva

Noslēdzies Gulbenes novada atklātais čempionāts volejbolā sievietēm, kurā otro gadu pēc kārtas čempiontitulu izcīnīja VK "Lazdukalns/Balvu novads" dāmas.

Finālposms sākās ar ceturtdaļfinālspēlēm, kur abos mačos zaudējumu piedzīvoja mājinieces – VK "Gulbene" un "BJSS U-16". Savukārt pusfinālā kvalificējās komandas "Sestais temps" un "Bērgale". Turpinājās arī VK "Lazdukalns/Balvu novads" uzvaru gājiens, kas pusfinālā divos setos pārspēja pretinieces no "Sestais temps" (2:0), tādējādi iekļūstot finālā. Savukārt otrā pusfinālā SK "Kuursova" ļoti sīvā trīs setu ciņā lika kapitulēt "Bērgales" vienībai. Līdz ar to bija pienācis laiks izšķirošajiem

mačiem par medaļām. Par 3.vietu cīnījās "Bērgale" un "Sestais temps". Lai noskaidrotu uzvarētāju, bija nepieciešams trešais sets. Mača galotnē pārākās tomēr izrādījās dāmas no komandas "Sestais temps", iegūstot bronzas godalgas. Savukārt visa turnīra galvenajā ciņā jeb finālmačā tikās VK "Lazdukalns/Balvu novads" un SK "Kuursova". Meistarīgākas bija lazdukalnietes, kuras pretinieces pārspēja ar rezultātu 2:0 un pēc gada pārtraukuma atkal kļuva par Gulbenes novada čempionēm! "Mūsu volejbolistes demonstrēja lielisku spēli gan uzbrukumā, gan arī aizsardzībā, parādot sportisko niknumu, pašizliedzību un spēles disciplīnu. Paldies par atbalstu arī ikvienam mūsu līdzjutējam!" gandarīti par panākumu ir kluba vadības pārstāvji.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Miglas strūklaka un ziedu upe

Balvu skvērs pārmaiņu priekšā

Aizritējuši gandrīz 23 gadi, kopš Balvu pilsētas skvērā tika uzsākti ievērojami rekonstrukcijas darbi un tas ieguva tādu veidolu, kādu iedzīvotāji (ar laika gaitā ieviestām zināmām izmaiņām) to vēl joprojām redz šodien. Savukārt pagājušajā trešdienā notika Balvu novada pašvaldības Attīstības komitejas sēde, kurā klātesošos iepazīstināja ar jaunu potenciālo skvēra attīstības projektu.

Ziemeļlatgales dārzs un Balvu ezera vilņi

Attīstības plānošanas un investīciju nodaļas vecākais projektu vadītājs ALEKSANDRS SNEGOVS informatīvā ziņojumā pastāstīja, ka sadarbībā ar ainavu arhitektu noritējis aktīvs darbs pie plānotajām pārmaiņām Balvu pilsētas skvērā. Līdz šim tika piedāvātas dažādas skvēra turpmākās attīstības alternatīvas, bet nu vislielāko atbalstu guvis konkrēts virziens, kādu potenciāli varētu realizēt. Proti, skvēru plānots iekārtot pēc koncepta "Ziemeļlatgales dārzs/Balvu ezera vilņi", kas paredz dažādu zaļumu un apstādījumu, kā arī stilizētas ziedu upes izveidošanu, kas vītos caur visu skvēru. Tāpat padomāts par centrālā vides objekta izstrādi, nonākot pie lēmuma, ka, ņemot vērā konceptu par Balvu ezera vilņiem, skvērā varētu izveidot miglas strūklaku "Ezeru niedres" stilizēta niedru

puodura formā. Strūklaka varētu atrasties vienā no pašreizējiem bruģētajiem skvēra apļiem, kas atrodas vistuvāk vietai, kur savulaik bija nu jau demontētais padomju laika piemineklis. "Ziedu upē atsevišķās vietās plānots uzstādīt arī nerūsējoša tērauda stilizētas gaismas niedres, kurām viena no funkcijām būtu arī tvaika izdalīšana, kas radītu miglas efektu un skvēru darītu vēl vizuāli pievilcīgāku. Šāda doma ir arī attiecībā uz centrālo vides objektu jeb miglas strūklaku," plānus ieskicēja A.Sņegovs.

Darbus plānots pabeigt jau šovasar

Protams, ar visu iepriekšminēto skvēra labiekārtošana neaprobežotos. Tā pretī Balvu Centrālajai bibliotēkai paredzēts izveidot jauniešu atpūtas vietu ar sešiem zvīņiem, trīs soliēm un sešiem apaļiem soliēm. Tāpat visā skvērā paredzēts uzstādīt 31 jaunu soliņu un 18 atkritumu urnas. Visbeidzot interesanta ideja ir skvērā izvietot vairākus betona šaha un dambretes galdus ar četriem soliņiem pie katra no galdiem. Galda virsmas biezums varētu būt seši centimetri, kas izgatavots no pulēta betona un ar iestrādātām tā dēvētajām gres flīzēm. Šādas flīzes veidotas no īpaši izturīga, blīva un mazporaina keramikas materiāla, kas ražots no māla, smiltīm un minerālvielām augstā temperatūrā. Tās ir ūdensizturīgas, nodilumizturīgas un piemērotas gan intensīvai

lietošanai iekšējās, gan ārējās vidēs. Savukārt galda virsmas mala būtu izgatavota no alumīnija, bet sēdekļi – no egļu koka četrus centimetrus biezumā. Kopējais objekta garums un platums – 200 centimetri, augstums – 83 centimetri, bet svars – 400 kilogrami. "Jau iepriekš iedzīvotājiem bija iespēja izteikt publiskus priekšlikumus par skvēra turpmāko attīstību. Ikvienam pilsētniekam un ne tikai vēlēs teikt, ka šogad skvēram pievērsta liela uzmanība. Drīzumā jābūt sagatavotam visam, lai varētu uzsākt skvērā esošā centrālā bērnu rotaļu laukuma sakārtošanu, kā arī strūklakas "Plaukstošā ūdensroze" remontdarbus, kas ir ļoti nepieciešami. Tāpat tuvākajā laikā skvērā tiks uzstādīts kūku namiņš. Līdz ar to skvēru gaida lielas konceptuālas pārmaiņas. Domāju, ka realizētā projekta rezultāti būs ļoti skaisti un skvērā plānotā ziedu upe un citas pārmaiņas pilsētai dāvās patīkamu atpūtas vietu, kas nav redzēta citviet. Šobrīd gaidām brīdi, kad uzsākt projekta realizēšanu, un ceram, ka jau šovasar darbi tiks pabeigti. Kad tie noslēgsies, varēsim priecāties par mūsu skaisto pilsētu, pastaigājoties un atpūšoties jaunajā skvērā. Būsim ieinteresēti un saudzīgi pret pārmaiņām un to, kas mūsu pilsētā tiek radīts jauns!" noslēgumā uzsvēra Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece tautsaimniecības, uzņēmējdarbības un teritorijas attīstības jautājumos INTA KAĻVA.

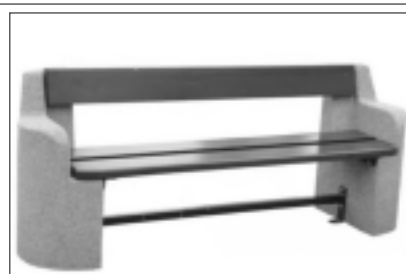
Miglas strūklaka. Attēlā redzams, kā izskatās miglas strūklaka. Jāuzsver, ka tas ir tikai piemērs, lai gūtu ieskatu, jo šāda veida vides objekti var būt dažādās formās.

Stilizētas niedres. Attēlā pa kreisi redzams piemērs stilizētu niedru formām. Savukārt otrā attēlā redzamas niedres, kādas varētu tikt izvietotas skvērā, bet pagaidām tas ir tikai mākslinieces vienkāršots rasējums.

Labiekārtojuma elementi. Augšējā attēlā redzami soliņi un zvīņi, kas potenciāli varētu tikt izvietoti jauniešu atpūtas vietā pretī Balvu Centrālajai bibliotēkai. Tie izgatavoti no viengabalaina, gludi apstrādāta pelēka granīta betona, kas paredzēti ilgmūžīgai lietošanai bez nepieciešamības pēc apkopes un ir noturīgs risinājums publiskai videi. Savukārt otrā attēlā redzams soliņš, ar kuriem varētu nomainīt esošos skvērā izvietotos soliņus, kuri ir līdzīgi potenciālajiem jaunajiem – pārvietojami, nestiprināmi zemē, ar betona kājām un koka konstrukcijām. Atšķirība tikai tā, ka jaunie soliņi piedāvāti ar atzveltnēm, lai būtu ērtāki sēdēšanai.

Pārvietojams šaha galds. Attīstības plānošanas un investīciju nodaļas vecākais projektu vadītājs Aleksandrs Sņegovs pastāstīja, ka bija diskusijas, vai skvērs ir piemērota vieta, kur novietot šaha galdus. Ņemot vērā, ka tie ir pārvietojami, šos galdus nepieciešamības gadījumā varēs uzstādīt arī citviet pilsētā.

Skvērs vēstures likločos

Balvu pilsētas skvērs atrodas pilsētas centrā – Partizānu, Teātra, Turgus un Brīvības ielu kvartālā.

Sākotnēji tur atradās turgus, kas bija iecienīts un kupli apmeklēts gan no tuvākas, gan tālākas apkārtnes. Kopumā savulaik Balvu pilsētā regulāri tika organizēti astoņi gadatirgi, bet reizi nedēļā – tā dēvētais nedēļas turgus. Līdz 19. gadsimta 30. gadiem turgus laukuma vidū apmēram simts metru garumā izbūvēja arī apaļo akmeņu bruģētu ceļu, kam apkārt bija liels smilšu laukums.

1950. gadā, Balviem kļūstot par rajona centru, tika pieņemts lēmums pilsētas turgu pārvietot citviet, bet turgus laukuma vietā izveidot skvēru. 1950. gada ziemā tika atvests arī pirmais materiālu vezums pasta būvniecībai Partizānu ielā. 1961. gada 11. jūnijā skvērā atklāja šūnakmeni veidotu pieminekli padomju partizāniem, kuri cīnījās pret vācu iebrucējiem Otrā pasaules kara laikā. 2000. gadu sākumā parādījās viedokļi par to, cik labi vai slikti atjaunotajā pilsētas skvērā izskatās šis piemineklis. Tomēr 2004. gadā ar pilsētas domes gādību tika atjaunoti pieminekļa pamati, bet 2006. gada rudenī – no pieminekļa notīrītas sūnas un uz tā atjaunoti uzraksti, jo burtu izgatavošanai līdzekļus piešķīra Krievijas vēstniecība. 2022. gada 26. oktobrī piemineklis tika demontēts.

2003. gadā tika uzsākts skvēra rekonstrukcijas plāns, ko izstrādāja vides dizaineris Ivars Vecāns no Alūksnes. Par galveno formu skvērā tika izvēlēts aplis, tādēļ soliņiem ir izliekta forma, arī bruģakmens laukumi un celiņi iekārtoti saskaņotā izliekumā. Apaļa forma ir arī strūklakai "Plaukstošā ūdensroze", kuru atklāja 2004. gada 15. maijā un kuras autors ir minētais I. Vecāns. Savukārt 2010. gada 4. maijā, atzīmējot Latvijas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas 20. gadadienu un piedaloties akcijā "Apzaļumosim Latviju!", skvērā tika iestādīti desmit jauni kociņi.

No Balvu reģiona kultūrvēstures datubāzes

Der zināt

Aicina izteikt viedokli

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) aicina sabiedrību izteikt viedokli par jauno likumprojektu "Valsts pārvaldes godprātības un interešu konflikta novēršanas likums", ar kuru paredzēts aizstāt pašreiz spēkā esošo interešu konflikta novēršanas regulējumu un padarīt to skaidrāku, vienkāršāk piemērojamu praksē un atbilstošu mūsdienu labas pārvaldības principiem. KNAB iniciētais likumprojekts paredz vairākas būtiskas izmaiņas, tostarp pastiprināt uzraudzību pār riskiem atbilstošās iekšējās kontroles vides izveidošanu valsts pārvaldes institūcijās, palielināt institūciju vadītāju atbildību, kā arī attiecināt prasības uz visiem valsts pārvaldē nodarbinātajiem. Esošais interešu konflikta novēršanas regulējums ir spēkā jau vairāk nekā 23 gadus, un tajā veikti vairāk nekā 37 grozījumi, lai pielāgotu regulējumu gan Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD), Eiropas Komisijas un citu starptautisko saistību prasībām, gan praksē radušos konkrētu gadījumu risinājumiem. Līdz ar to regulējums kļuvis sarežģīts, fragmentēts un galvenokārt balstīts uz aizliegumiem, nevis uz vienotu un konsekventu risku pārvaldības pieeju.

Jaunā likumprojekta pamatā ir pāreja uz riskos balstītu un preventīvu godprātības un interešu konflikta pārvaldības modeli. Likumprojekts precīzē un pastiprina pienākumus publiskas personas institūciju vadītājiem. Viņu pienākumos tostarp ietilps uzturēt iekšējās kontroles sistēmu interešu konflikta un korupcijas risku novēršanai, savlaicīgi identificēt un pārvaldīt riskus, īpašu uzmanību pievēršot arī šķietamo interešu konfliktu izvērtēšanai. Tāpat tiem būs jānodrošina, ka godprātības un interešu konflikta riski tiek vērtēti pēc būtības, nevis tikai formālu aizliegumu kontekstā. Likumprojektā precīzēti ierobežojumi attiecībā uz dāvanu pieņemšanu. Tas nozīmē, ka valsts pārvaldē nodarbinātajiem būs aizliegts pieņemt jebkādas dāvanas, kuru pasniegšana saistīta ar amata pienākumu pildīšanu un kuras var vai varētu ietekmēt nodarbinātā objektivitāti, neitralitāti vai publiskās pārvaldes reputāciju. Tāpat likumprojektā noteikti skaidri amatu savienošanas ierobežojumi, paredzot, ka valsts pārvaldē nodarbinātie nedrīkst veikt blakus darbu pie cita darba devēja vai nodarboties ar saimniecisko darbību sava pamatdarba laikā, un tas nedrīkst notikt, pastāvot interešu konfliktu riskam.

Salīdzinot ar esošo regulējumu, jaunajā likumprojektā vairs netiek lietots jēdziens "valsts amatpersona". Tā vietā noteiktas pamatprasības visiem valsts pārvaldē nodarbinātajiem, kā arī stingri ierobežojumi un aizliegumi augstākajām valsts amatpersonām – publiskas personas institūciju vadītājiem, Saeimā un Ministru kabinetā, kā arī pašvaldību domēs ieceltām un ievēlētām personām. Par šo prasību neievērošanu saglabājas administratīvā atbildība. Savukārt attiecībā uz pārējiem institūcijās nodarbinātajiem ierobežojumi un aizliegumi tiks noteikti katras institūcijas iekšējās kontroles sistēmas ietvaros, paredzot par to neievērošanu disciplinār-atbildību. Institūciju vadītājiem katrā gadījumā būs jāizvērtē pēc būtības nodarbināto personu amatu šķietamos, potenciālos un faktiskos interešu konflikta un korupcijas riskus.

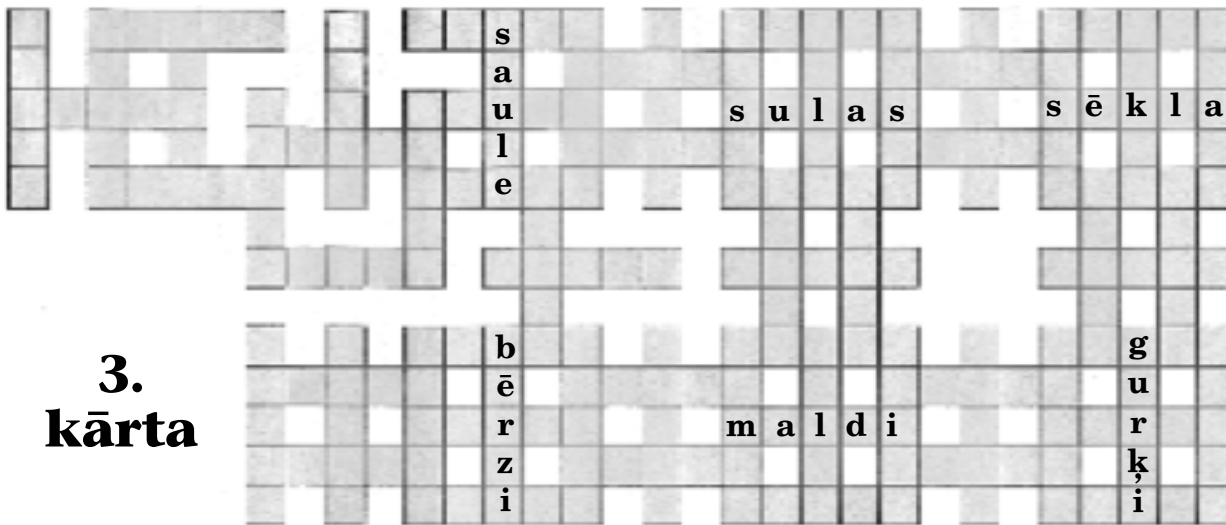
Vienlaikus tas ievieš uz riskiem balstītu pieeju interešu konflikta identificēšanai un pārvaldībai. Tas nozīmē pāreju no formālas aizliegumu sistēmas uz katras situācijas izvērtēšanu pēc būtības, identificējot, vai konkrētajā gadījumā pastāv reāls vai šķietams interešu konflikta risks un kādi pasākumi nepieciešami tā novēršanai vai mazināšanai. Šāda pieeja ļauj ņemt vērā konkrētās situācijas apstākļus un amata riskus, vienlaikus veicinot caurskatāmāku un godprātīgāku valsts pārvaldi.

Likumprojekts tapis, ņemot vērā praksē konstatētas problēmas, tostarp esošā regulējuma sarežģītību un fragmentētību. Tā izstrādē ņemti vērā OECD ieteikumi, kas izriet no šīs starptautiskās organizācijas izvērtējuma par esošo regulējumu. Viens no jaunā regulējuma izstrādes galvenajiem iemesliem bija stiprināt publiskas personas institūciju uzraudzību un proaktīvi novērst riskus, nevis tikai piemērot sodus pēc pārkāpuma izdarīšanas. Ar pilnu likumprojektu var iepazīties un sniegt viedokli līdz šī gada 29. martam Vienotajā tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portālā (TAP).

KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJA KOMUNIKĀCIJAS NODAĻA

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

3. kārtā

Alisi - alnis - asara - asins - ausis - divus - ielas - Ināra - Inese - jakas - jauna - kaisa - kamēr - kannā - kalte - kaste - kursi - laiks - laime - lasis - laiva - lauki - lelle - lēnāk - Liene - likme - likas - maiss - malka - masas - maska - mātes - pases - pasts - piles - pilis - plate - raibs - resni - riets - saber - saini - saiti - samts - sauca - sāpes - segas - sekas - sekta - serde - sesks - sešus - siers - skaļa - slauc - sleja - slim - spole - steks - sters - stils - taiza - talka - trenē - urāna

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 11.aprīlim.
Maģisko vārdu mīklu atrisināja: A.Mičule (Tilža), I.Homko, L.Čerbakova (Medņevas pagasts), L.Krilova, M.Paidere, G.Amantovs, J.Pošeika (Balvi), N.Mantone (Bērkalnes pagasts).

2.kārtā veiksmē uzsmaidīja ALVĪNAI MIČULEI no Tilžas. Pēc balvas griezties redakcijā (līdz ņemt personu apliecināšanu dokumentu).

Vēriģā acs

Atrodot foto 10 atšķirības, Jums ir iespēja iegūt balvu. Atbildes gaidām līdz 11.aprīlim.

3. kārtā

Iepriekšējai kārtai iesūtītas 26 pareizas atbildes. Konkursa "Vēriģā acs" **2.kārtā veiksmē uzsmaidīja** VALDIM LOGINAM ("Salmaņi"). Pēc balvas griezties redakcijā.

3. kārtā

Palauzi galvu

Piedāvājam pašlaik Eiropā populārāko *galvas laušanas* mīklu, kuru atrisinot, iespējams, jūs saņemsiet pārsteiguma balvu. Tukšajos laukumos ielieciet ciparus tā, lai katrā mazajā kvadrātā un visos kopā horizontālajās un vertikālajās rindās nebūtu divu vienādu ciparu. Atbildes gaidām līdz 11. aprīlim.

Pareizas atbildes iesūtīja: E.Barkāne, L.Krilova, A.Zelčs, V.Mancevičs, V.Gavrjušenkova, M.Bleive, M.Reibāne, V.Baranovs, Ž.Jermacāne, J.Ozoliņš, Z.Pulča, A.Ruduks, I.Dzergača, Ļ.Baranova (Balvi), L.Grāvīte (Lazdulejas pagasts), N.Mantone (Bērkalnes pagasts), L.Čerbakova, I.Homko (Medņevas pagasts), S.Petrova (Viļaka), S.Kobzeva (Naudaskalns), V.Krēmere (Susāju pagasts), A.Mičule (Tilža), Z.Šulce (Liepāja).

2.kārtā veiksmē uzsmaidīja ANDIM RUDUKAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

8	7	6					3
		4	2		8		
	1			5			8
	4	5	8	3			7 9
7				9			5
3	6			2	5	1	4
	5			7			9
			1	9	5		
1						7	6 2

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Kā būt līdzās, kad otram ir grūti

Kā ar tuvinieku uzsākt sarunu par mentālo veselību,

Rūpes un atklāta saruna var palīdzēt cilvēkam, kurš piedzīvo grūtu dzīves posmu, apzināties, ka viņš nav viens, un iedrošināt meklēt palīdzību, ja nepieciešams. **MARINA VEĢERE**, psihiatre “Veselības centru apvienībā”, stāsta par pazīmēm, kas var liecināt – tuvinieks, iespējams, piedzīvo mentālās veselības sarežģījumus. Ārste arī iesaka, kā labāk rīkoties, ja novērotas netipiskas pārmaiņas tuva cilvēka uzvedībā vai izteikumos.

“Grūtībās nonākušie dažkārt ilgstoši cenšas tikt galā saviem spēkiem, kavējas lūgt atbalstu. Ar laiku tas var pasliktināt viņu emocionālo stāvokli. Mentālās veselības traucējumus var būt grūti atpazīt, un vēl grūtāk var būt spert pirmo soli, lai vērstos pēc palīdzības. Tāpēc ir svarīgi būt vēriem, īpaši, ja pamanām pārmaiņas cilvēka uzvedībā. Dažkārt pietiek gluži vienkārši piedāvāt draudzīgu plecu atbalstam,” iedrošina Marina Veģere.

Psihiatre atgādina, – jo agrāk aicinām cilvēku atklāti izrunāties par problēmām un, ja nepieciešams, sniedzam atbalstu vai iedrošinām vērsties pēc profesionālas palīdzības, jo lielāka iespēja novērst to pāraugšanu nopietnākās grūtībās.

Pazīmes, kuras nevajadzētu ignorēt

“Ir vairākas pazīmes, kas var liecināt par emocionālām grūtībām un par to, ka cilvēkam, iespējams, vajadzīga palīdzība,” norāda Marina Veģere.

☐ **Ir mainījusies uzvedība** – cilvēks bieži šķiet apjucis, nomākts, nobažījies.

☐ **Garastāvokļa svārstības**, distancēšanās no citiem, interešu zudums pret lietām, kas iepriekš bijušas saistošas, neraksturīga riskanta uzvedība, arī **nevērība pret savu ārējo izskatu** un personīgo higiēnu var liecināt par to, ka ar cilvēku kaut kas nav kārtībā.

☐ Iespējams, cilvēks atzīst, ka **izjūt mazvērtības, vientuļības sajūtu** vai viņam šķiet, ka kļuvis par apgrūtinājumu citiem.

☐ Mēdz būt grūti **koncentrēties, kontrolēt emocijas**, ar laiku arī veikt ikdienas pienākumus.

☐ Arī **krasa ēšanas, fizisko aktivitāšu paradumu maiņa, izmainīts miega režīms**, piemēram, ilgstošs bezmiegs vai nespēja izgulēties pat pēc ilgām miega stundām, var signalizēt par grūtībām.

☐ Cilvēks **var izjust fiziskās pašsajūtas pasliktināšanos**, veselības traucējumus, piemēram, pastāvīgu nogurumu, enerģijas trūkumu, atmiņas problēmas, hroniskas sāpes, arī nepamatotu svara pieaugumu vai zudumu.

☐ Bīstams signāls, kas prasa nekavējošu palīdzību, ir **domas vai rīcība, kas vērstas uz kaitējuma nodarīšanu sev vai citiem**.

“Mūsu emocionālo stāvokli var ietekmēt dažādas dzīves pārmaiņas, piemēram, veselības sarežģījumi, attiecību vai citas problēmas ģimenē, šķiršanās, tuvinieka zaudējums. Arī pārmaiņas darba vidē, regulārs stress vai finansiāli sarežģījumi var kļūt par iemeslu mentālās veselības traucējumiem,” stāsta psihiatre.

Kā uzsākt sarunu

“Iespējams, var būt neērti uzsākt sarunu, jo nezinām, ko un kā sacīt, lai atbalstītu. Baidāties pateikt ko nepareizu. Cilvēki, kuri piedzīvo psiholoģiska rakstura grūtības, vēl pirms nonākšanas pie speciālista bieži vien vispirms uzticas tuviniekiem vai draugiem,” atzīmē Marina Veģere, atgādinot, ka, sperot pirmo soli, mēs apliecinām rūpes un vēlmi palīdzēt, kas var iedrošināt otru vērsties pēc palīdzības, ja tāda ir nepieciešama. “Taču jābūt gatavam saņemt noraidošu atbildi. Arī tad, ja cilvēks uzreiz nav gatavs dalīties, viņš zinās, ka var vērsties pie jums,” saka ārste.

Psihiatre iesaka sarunai izvēlēties piemērotu brīdi un vietu,

kur abi jutīsieties brīvi un nepiespiesti. “Svarīgi ir uzmanīgi un ar empātiju klausīties otra teiktajā – nevajadzētu steidzināt, pārtraukt, aicināt apspiest emocijas (frāzes, kas nepalīdz: “neraudi”, “nedusmojies”, “nomierinies”, “saņemies”), dot tūlītējus padomus risinājumam vai apšaubīt cilvēka bažas (nevajag teikt: “Nav vērts par to uztraukties!”). Precizējoši jautājumi palīdzēs labāk izprast situāciju, taču jābūt uzmanīgiem ar pārlieku uzstājību atklāt visas detaļas,” skaidro Marina Veģere.

Kā mudināt rīkoties, lai meklētu palīdzību

Psihiatre iesaka, – kad līdzcilvēks atklāti izstāstījis, kas notiek viņa dzīvē, var iedrošināt darīt ko tādu, lai vispirms mazinātu problēmu radīto spriedzi, piemēram, aprunāties ar tuvinieku, uzticamu draugu, savu ārstu vai kādu citu. Tās var būt arī vienkāršas nodarbes, kas sagādā prieku – došanās pastaigā, kino apmeklējums. Palīdzošas var būt elpošanas prakses vai citas metodes, kas palīdzēs atslābināties un mierīgi pārdomāt turpmāko rīcību, lai situāciju risinātu.

“Var pajautāt, kā varat palīdzēt, kāds atbalsts būtu nepieciešams. Iespējams, vajadzīga praktiska palīdzība – sameklēt informāciju par iespējām saņemt speciālista konsultāciju vai doties līdzī vizītē pie ārsta. Taču mēdz būt situācijas, kad palīdzība vajadzīga nekavējoties,” atgādina Marina Veģere.

Kā būt līdzās

“Drīz vien pēc sarunas vajadzētu sazināties vēlreiz, lai vaicātu, kā cilvēks jūtas, vai ir izdevies atrast veidus, kā tikt galā ar situāciju,” aicina psihiatre, atgādinot, ka reizēm var paiet laiks, līdz cilvēks ir gatavs vērsties pēc profesionālas palīdzības. “Iespējams, tad jutāties bezspēcīgi, jo nespējam atvieglot sāpes un pārdzīvojumus, ko cilvēks izjūt. Taču patiesas rūpes un ieinteresētība var atbalstīt un būt kā pirmais solis ceļā uz palīdzību, ja tāda nepieciešama! Tādēļ svarīgi atgādināt, ka esam līdzās,” norāda Marina Veģere, psihiatre “Veselības centru apvienībā”.

Latvijā tikai 14% vīriešu, saskaroties ar mentālās veselības problēmām, ir meklējuši profesionālu palīdzību, liecina sociālās kampaņas rīkotāju un pētījumu kompānijas “Norstat” veiktā Latvijas vīriešu aptauja 2026.gada februārī. Vienlaikus katrs trešais vīrietis atzīst, ka pēdējā gada laikā piedzīvojis mentālās veselības grūtības.

Aktuāli

Aicina mājputnu turētājus parūpēties par biodrošību

Zemkopības ministrija (ZM) informē, ka, tuvojoties pavasarim un siltākam laikam, palielinās putnu infekcijas slimību izplatības risks. Putnu gripa un Ņūkāsas slimība ir divas bīstamas infekcijas slimības, kurām ir līdzīgi straujas izplatīšanās ceļi un ļoti nopietnas sekas gan mazajās piemājas saimniecībās, gan lielās putnkopības fermās. Abas slimības var radīt putnu masveida nobeigšanos, piespiedu likvidāciju un būtiskus finansiālus zaudējumus.

ZM atgādina gan mājputnu mazo saimniecību īpašniekiem, gan lielajiem putnkopības uzņēmumiem ievērot biodrošības prasības, lai pasargātu savus mājputnus no šīm nāvējošām infekcijas slimībām. Īpaši svarīgi tas ir pavasarī un rudenī, kad migrējošie savvaļas putni, īpaši ūdensputni, var ievazāt augsti patogēno putnu gripu Latvijas teritorijā un attiecīgi arī putnkopības saimniecībās.

Augsti patogēnā putnu gripa (APPG)

Augsti patogēnā putnu gripa ir bīstama un ātri izplatāma infekcijas slimība. Savvaļas putniem Latvijā tā tiek konstatēta kopš 2021. gada, bet 2025. gadā Latvijā pirmo reizi vēsturē APPG uzliesmojums tika konstatēts mājputniem vienā novietnē un nebrīvē turētiem putniem divās novietnēs. Visos gadījumos noteikts H5N1 apakštīps. Kopumā slimības skartajās novietnēs tika likvidēti 241 mājputns (pārsvārā vistas).

Savvaļas putniem pagājušajā gadā konstatēti 30 saslimšanas gadījumi, bet šī gada janvārī – jau četri. Tas liecina, ka slimība joprojām cirkulē dabā un rada risku arī mājputnu piemājas saimniecībām un fermām.

Svarīgi zināt – APPG H5N1 apakštīps var būt bīstams arī cilvēku veselībai.

Lai mazinātu slimības ievazāšanas risku mājputnu novietnē, jāievēro šādi galvenie biodrošības pasākumi:

▲ nepiederošām personām nedrīkst būt piekļuve putnu novietnēm;

▲ darbiniekiem jālieto darba vai maiņas apģērbs un apavi;

▲ nedrīkst ienest novietnē savvaļas putnu liķus vai citus iespējami inficētus priekšmetus;

▲ turēt, barot un dzirdināt slēgtās telpās vai teritorijā, kuru sedz ūdensnecaurlaidīgs jumts un kuras sāni norobežoti, lai novērstu savvaļas ūdensputnu piekļūvi;

▲ nedrīkst izmantot ūdeni no dabīgām virszemes ūdenstilpēm;

▲ barība un pakaiši jāuzglabā vietā, kur tiem netiek klāt savvaļas putni;

▲ pastaigu laukumi jānorobežo;

▲ mājputnus nedrīkst laist dabīgās ūdenstilpēs. Tos var izlaist mākslīgi izveidotās ūdenstilpēs, ja tām nevar piekļūt savvaļas putni.

Ņūkāsas slimība – vakcinācija ir atļauta un ieteicama

Īpaša uzmanība jāpievērš arī Ņūkāsas slimībai. 2024. un 2025.gadā tā plaši izplatījās Polijā – 2025.gadā reģistrēti 80 slimības uzliesmojumi, kā rezultātā tika iznīcināti vairāk nekā 7 miljoni mājputnu. Viens Ņūkāsas slimības uzliesmojums 2025.gadā nelielā piemājas saimniecībā mājputniem apstiprināts arī Latvijā.

Saskaņā ar ES normatīvajiem aktiem Ņūkāsas slimība ir A kategorijas infekcijas slimība, kuras konstatēšanas gadījumā tiek nogalināti visi novietnē esošie mājputni.

Svarīgi:

▲ Ņūkāsas slimības uzturētāji dabā ir savvaļas putni (īpaši baloži un jūras kraukļi);

▲ slimība var inficēt arī cilvēkus, izraisot vieglu acu iekaisumu (konjunktivītu), taču parasti tā norit viegli;

▲ pret šo slimību ir pieejama vakcīna. Aicinām visus mājputnu turētājus savlaikus profilaktiski vakcinēt mājputnus pret Ņūkāsas slimību, īpaši ņemot vērā situāciju ar slimības izplatību Polijā.

Vēršam uzmanību, ka šogad mazajām putnkopības saimniecībām ir pieejams valsts atbalsts biodrošības stiprināšanai un pamatlīdzekļu iegādei. Informācija par atbalstu un pieteikšanos pieejama Lauku atbalsta dienesta tīmekļa vietnē.

Pārliecinies, vai abonēji Vaduguni!?

Pērk

SIA "Mežusili" pērk meža īpašumus, cirsmas, izcirstus meža īpašumus par 3000 EUR/ha. Tāl. 28282021.

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus. Samaksa tūlītēja. Labas cenas. Tāl. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsrade.lv

Pārdod

Piedāvā ibc konteinerus un mucas: plastmasas, metāla. Tāl. 29492141.

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Ir maisos. Tāl. 25543700.

Pārdod malku (kārtīgi krāmēta). Tāl. 25442582.

Pārdod pussausu, skaldītu malku ar piegādi. Tāl. 26425960.

Pārdod skaldītu malku, sausa. Tāl. 26550272.

Pārdod zāģmateriālus: dēļus, brusas. Tāl. 25543700.

Pārdod visa veida nomaies, malku un zāģmateriālus. Tāl. 25609841.

Pārdod pārtikas un sēklas kartupeļus. Tāl. 29382733.

Pārdod burkānus, kartupeļus (lopbarībai, sēklas izmēra, pārtikai), graudus (dīgstoši). Bezmaksas piegāde. Tāl. 25442582.

Pārdod auzas, kviešus, zirņus. Tāl. 28772537.

27.martā tirgos kartupeļus (lopbarībai, sēklas izmēra, pārtikai): Rugājos plkst. 9.00; Tilžā plkst. 10.00; Baltinavā plkst. 11.15; Rekovā plkst. 12.15; Semenovā plkst. 13.00; Viļakā plkst. 14.00; Viksnā plkst. 15.15. Tāl. 25442582.

Aktuāli

Autobusi uz novadu ceļiem nav tikai statistika, tā ir cilvēku ikdiena

Valdis Maslovskis, Zaļo un Zemnieku savienības Saeimas frakcijas deputāts

Saeimā tika skatīts demisijas pieprasījums satiksmes ministram Atim Švinkam, un jāsaka, ka šī nebūt nav pirmā reize. Šādas debātes parlamentā nav tikai politiska procedūra, tās ir iespēja skaidri pateikt, kur valsts politikā ir radušās nopietnas problēmas un kur nepieciešamas pārmaiņas.

Jautājums, kas diskusijās par satiksmes nozari izskan visbiežāk, ir vienkāršs: vai Satiksmes ministrijas īstenotā politika reģionos patiešām palīdz cilvēkiem dzīvot un strādāt Latvijā, vai tomēr rada papildu šķēršļus? Atbilde diemžēl nav iepriecinoša.

Kā deputāts, kurš nāk no Latgales, es šo situāciju redzu ļoti konkrēti. Nevis dokumentos vai prezentācijās, bet cilvēku ikdienā. Reģionālo autoceļu stāvoklis Latgalē joprojām neatbilst ne iedzīvotāju, ne uzņēmēju pamatotajam vajadzībam. Ceļi ir infrastruktūra, kas nosaka, vai uzņēmējs var piegādāt savu produkciju, vai cilvēks var laikus nokļūt darbā, skolā, pie ārsta. Ja ceļi ir slikti stāvoklī, tas tieši ietekmē gan reģiona ekonomisko

attīstību, gan cilvēku dzīves kvalitāti.

Taču problēmas neaprobežojas tikai ar ceļiem. Arvien vairāk ļaužu satrauc sabiedriskā transporta pieejamība. Daudzviet Latvijā, īpaši reģionos, reisi ir samazināti, maršruti pārskatīti, bet cilvēkiem nav piedāvāti reāli alternatīvi risinājumi. Tas nozīmē vienkāršu lietu: cilvēkam bez automašīnas iespējas pārvietoties kļūst arvien sarežģītākas.

Sabiedriskā transporta reforma, kas radīja milzīgu neapmierinātību gan pašvaldībās, gan pārvadātāju vidū, tika apturēta. Taču tas nenozīmē, ka problēma ir atrisināta. Tas nozīmē tikai to, ka pagaidām esam apstājušies pusceļā, bez skaidra un ilgtspējīga risinājuma nākotnei.

Vēl nopietnāks jautājums ir komunikācija. Nozares pārstāvji, pašvaldības un iedzīvotāji jau ilgāku laiku signalizē par problēmām un piedāvā savus risinājumus. Taču pārāk bieži šie signāli paliek bez reālas reakcijas. Dialogā trūkst savlaicīgas politiskās iesaistes un elastības, kas ļautu rast kompromisus un sabalansētus lēmumus.

Politikā kompromiss nav vājums, tas ir instruments, lai panāktu labāko iespējamo rezultātu sabiedrībai. Ja kompromisu meklēšana izpaliek, cieš ne tikai nozare, bet arī reģioni kopumā.

Kā politikim no Latgales man šī situācija rada arī personisku atbildības sajūtu. Ir grūti paskaidrot cilvēkiem, kāpēc autobuss kādā pieturā piestāj retāk vai nepiestāj vispār, kāpēc ceļu sakārtošana virzās tik lēni un kāpēc viņu problēmas ne vienmēr tiek sadzirdētas. Cilvēki sagaida, ka valsts politika palīdzēs attīstīt reģionus, nevis padarīs dzīvi tajos sarežģītāku.

Latvijas attīstība nevar balstīties tikai lielākajos centros. Reģioni ir mūsu valsts ekonomikas, kultūras un sabiedrības pamats. Ja mobilitāte reģionos pasliktinās, tas nozīmē mazākas iespējas uzņēmējdarbībai, mazāk darba vietu un lielāku cilvēku aizplūšanu.

Tāpēc šī diskusija Saeimā nav tikai par vienu ministru vai vienu politisku balsojumu. Tā ir par to, vai mēs spējam savlaicīgi pamanīt problēmas un mainīt kursu.

Satiksmes politikai jābūt vērstai uz reālu cilvēku vajadzībām: drošiem ceļiem, pieejamu sabiedrisko transportu un ciešu dialogu ar pašvaldībām un nozari. Tikai sadarbojoties un meklējot sabalansētus risinājumus iespējams panākt ilgtspējīgu un taisnīgu attīstību visā Latvijā.

Un tieši to reģionu cilvēki no valsts arī sagaida.

Apsveikumi

*Ej līdz gadiem tiem, kas nāk un iet,
Tur centies savu prieku saskatīt.
Lai savos gados proti ziediem ziedēt līdz,
Lai laimes mirkli Tavos gados mirdz.*

Milji sveicam **Irēnu Božu** skaistajā dzīves jubilejā! Vēlam stipru veselību, dzīvesprieku, veiksmi, enerģiju turpmākajiem gadiem.
Lūba, Žanna

*Gadskārtas mainās un gadu sakrājas daudz.
Vasaras nozied, rudens sarmu jau matos jauca,
Labi, ka sirds spēj sadalīt visu uz pusēm –
Dažu rūpju asaru, prieku un pavasari.
Šodien Tava diena, īpaši tā mirdz,
Šodien Tevi vienu apsveicam no sirds!*

Milji sveicam **Annu Miņinu** simtajā jubilejā! Vēlam prieku sirdi, siltumu dvēselē, eņģeli uz pleca un miļus cilvēkus līdzās.
Ceļinieku ielas kaimiņi, Sekači, Šņukuti

Līdzjūtība

*Mums palikuši tavi vārdi,
Mums palikusi tava sirds.
Un liekas, ka ikvienā zvaigznē
Vēl tavas acis preti mirdz.*
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **tuviniekiem un radiniekiem, VALENTĪNU DUPUŽU** mūžības ceļā pavado.
Ezera 41 ceturtnās ieejas iemītnieki

Dažādi

LOGI, DURVIS. Tāl. 26343039.
Vēlos nomāt lauksaimniecības zemi. Tāl. 26140262.
Atrastas brilles pie mājas Vidzemes ielā 3a, Balvos. Interesēties redakcijā.

3

Pagājuši jau mēneši!

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni!?

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Poligrāfijas grupa Mūkusalā", Rīgā, Mūkusalas 15A
Tirāža – 1805

Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒKĪNU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; **L.TUŠINSKA** – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961